Proletarjusze wszystkich krajów, łączcie się!

УМОВЫ ПАДПІСКІ:
На 1 м-ц—90 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к.
на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.
Зьмена адрасу: мясцовага—10 к., іншагародняга—20 кап.

ПЛАТ...
За радок п...
50 к...
Пасярод...
Пры змяшч...
Згодна пас...
бярэцца зь...

Падпіска і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы г... 63, трэці паверх, ад 9 гадз. раніцы да 3-х гадз. д... Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва усіх...

РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, С...

896. г. ЛЕНИНГРАД
Университетская Набережная 7/9
Фундамент, Библиотеке Лен. Гос. Университета
февр-дек.
/Зв.1./

ЗВЯЗДА

...у камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б

РЭДАКЦЫЯ і ГАЛОЎН. КАНТОРА.
1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дня: тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі— ад 12 да 2-ое гадзіны дня, тэл. № 6-19. 3) Начны рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42
Кіраўн. Гал. Канторай } тэл. № 731.
Кантора абвесткі і падпіскі }

СЕРАДА, 21 САКАВІКА 1928 г.
№ 68 (2875)
Кошт асобнага нумару ўсюды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

СЁНЬНЯ У НУМАРЫ

Выступленьне тав. Літвінава ў Жэнэве аб усеагульным разброеньні.—IV кангрэс Прафінтэрну.—Арышты камуністых у Лідзе.

Цяганіна з фінансаваньнем Белсельтрэсту.—Новы папяровы камбінат у Беларусі.—Крэдыт для партызанаў і чырвонагвардзейцаў.—Перасьцярога крушэньня поезда Менск—Масква.

Артыкулы:

Гаспадарчае становішча і задачы парт'арганізацыі (перадавая).—Практыка вытворчай нарады вясковых партыйцаў.—Атручаная зброя.—Скарачэньне адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў—пад кантроль мас.

Фэльетоны:

Спэц па загатоўках.—Ня хочуць паміраць.—Добрая навука.

Гаспадарчае становішча і задачы партарганізацыі

(Рэзалюцыя, прынятая на агульна-гарадзкім сходзе партактыву Менскай арганізацыі КП(б)Б па дакладу тав. ГАЛАДЗЕДА 15 сакавіка 1928 г.)

1. Агульна-гарадзкі сход Менскага партактыву, поўнасьцю далучаючыся да пастаноў лютаўскіх пленумаў ЦК і АК КП(б)Б, ставіць перад усёю партарганізацыяй, як важнейшую задачу, прыняцьце самага актыўнага ўдзелу ў правядзеньні пастаўленых пленумамі гаспадарчых задач (вясеньняя сельска-гаспадарчая кампанія, работа па загатоўках хлеба і сырцу, рэалізацыя пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі, правядзеньне кампаніі па самаабкладаньні ў вёсцы і інш.).

Вакол гэтых задач павінна быць мабілізавана ўвага кожнага партыйца і шырокіх рабоча-сялянскіх мас. Пры гэтым актыў асобна адзначае задачу павялічэньня ўвагі і непасрэднага ўдзелу ў праводзімых кампаніях на вёсцы з боку гарадзкое партарганізацыі.

2. Актыў цалком адабрае прынятыя і праведзеныя мерапрыемствы па ліквідацыі часовых гаспадарчых труднасьцяй кан'юнктурнага характару, выкліканых слабасьцю загатовак хлеба і сырцу пры абвастрэньні таварнага голаду. Адзначаючы, што прынятыя партыяй мерапрыемствы далі станоўчыя вынікі, актыў зьвяртае ўвагу дзяржаўных, гаспадарчых і кааперацыйных арганізацый і ўсіх партпрацаўнікоў на неабходнасьць поўнага выкананьня пляну загатовак хлеба і сырцу і мабілізацыі грашовых сродкаў насельніцтва.

Асабліва неабходна рашуча ўзмацніць тэмп працы па рэалізацыі пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі і па правядзеньні кампаніі самаабкладаньня ў вёсцы. Пры чым ва ўсёй ра... тару сельскай гаспадаркі (узмацненьне існуючых калгасаў і саўгасаў, стварэньне новых калгасаў і прасьцейшых вытворчых аб'яднаньняў), пашырэньня пасеўнай плошчы, асабліва тэхнічных культур, і правядзеньня машынізацыі сельскай гаспадаркі.

У адпаведнасьці з важнасьцю пасеўнай кампаніі неабходна шырока разгарнуць масавую працу сярод сялянства, аб'яднаўшы ўсе сілы савецкай грамадзкасьці вёскі і гораду вакол практычных задач кампаніі.

У масавай агітацыйнай рабоце неабходна выкрываць спробы кулацкай агітацыі за скарачэньне пасеваў і дабіцца актыўнага ўдзелу беднаты і серадняцтва ва ўсёй рабоце па правядзеньні пасеўкампаніі, шырока папулярызуючы мясцовыя пляны кампаніі.

Ячэйкі КП(б)Б, КСМ і асобныя члены партыі і камсамольцы павінны сачыць за сваячасовым прасоўваньнем у вёску насеньня, крэдытаў, сельска-гаспадарчых машын і інш., а таксама за ажыцьцяўленьнем выразнай клясавай лініі ва ўсіх гаспадарча-арганізацыйных мерапрыемствах, ускрываючы і бязьлітасна бічуючы бюракратызм, сьпячку і нядбайнасьць асоб і ўстаноў, адказных за правядзеньне кампаніі.

У мэтах згуртаваньня і мабілізацыі грамадзкай думкі сярод рабочае клясы вакол пасеўнай кампаніі неабходна паставіць гэтае пытаньне на адкрытых сходах ячэек КП(б)Б і КСМ, на сходах шэфскіх т-ваў, якія павінны прыняць актыўнейшы ўдзел у правядзеньні пасеўкампаніі.

Таксама неабходна правесьці растлумачальную працу сярод чырвона... ...абіваючыся таго, каб яны...

ЖЭНЭЎСКАЕ „МІРАТВОРСТВА“

158 СЭСІЙ, III РЭЗАЛЮЦЫЙ, А ПАГРОЗА ВАЙНЫ НЯ ЗЬМЕНШЫЛАСЯ

Праблема міру—аснова ўсяе палітыкі Савецкага Саюзу

Ідэя разброеньня сустрэта з энтузіязмам самымі шырокімі масамі

Тав. Літвінаў заклікае перайсьці ад слоў да справы

ЖЭНЭВА, 19. На сёньнешнім пасяджэньні падрыхтоўчай камісіі да канфэрэнцыі па разброеньні бяз спрэчак ухвалена рэзалюцыя па пытаньні аб працах камітэту па беззапаснасьці і арбітражы. У рэзалюцыі гаворыцца аб прыняцьці да ведама вынікаў работ камітэту і аб зацьверджэньні пляну далейшай работы.

Пасьля ўхвалы рэзалюцыі, старшыня турэцкай дэлегацыі Тэўфік-Рушдзі-бэй дзякуе за запросіны Турцыі ў камісію і заяўляе, што Турцыя аддае перавагу згодніцкай працэдуры і выказваецца за дагаворы аб ненападзе і нэйтралітэце. Камісія пераходзіць да абгаварэньня савецкага праекту разброеньня.

Старшыня савецкай дэлегацыі тав. Літвінаў гаворыць:

—Савецкі праект канвэнцыі аб усеагульным, поўным і неадкладным разброеньні пабудаваны цалком і поўнасьцю на тых прынцыповых палажэньнях, якія былі высунуты савецкай дэлегацыяй на лістападаўскай сэсіі падрыхтоўчай камісіі да канфэрэнцыі па разброеньні. Пры гэтым праект канвэнцыі прадугледжвае ўжо пасьля першага году прывядзеньне сухаземных, марскіх і паветраных сіл усіх дзяржаў у такі стан, каб немагчыма было ваяваць. Гэтым значна абмяжоўваецца магчымасьць узброеных сутычак нават да ажыцьцяўленьня поўнага разброеньня. Я дазволю сабе напомніць камісіі, што на 4-й сэсіі падрыхтоўчай камісіі да канфэрэнцыі па разброеньні ня было зроблена спробы, каб сур'ёзна абгаварыць савецкія прапановы. Праўда, на 4-й сэсіі падрыхтоўчай камісіі былі спробы спрачацца нават наконт навізны нашых праектаў. Але ў матар'ялах Лігі Нацый я не знайшоў ніякіх ... бясспрэчным, што прапанова аб поўным усеагульным разброеньні ўнесена ў Лігу Нацый упяршыню.

Савецкая дэлегацыя, зрабіўшы ўсё магчымае для палягчэньня ўмоў дзелавога абмеркаваньня праекту разброеньня, мае права дамагацца іменна такога неадкладнага абмеркаваньня. Абмеркаваньне савецкага праекту не сустрэне затрудненьняў пры правядзеньні частковага скарачэньня разброеньняў. Наш праект разброеньня, будучы аднатыповым і прыгодным для ўсіх дзяржаў, зьяўляецца таму самым справядлівым і не павінен выклікаць супярэчнасьцяй з боку паасобных краін. Савецкая дэлегацыя будзе дамагацца папярэдняга адказу адносна вынікаў агульнай дыскусіі—ці прымае камісія прынцып усеагульнага разброеньня ў запачаны ў праекце парыяд часу, а таксама ці прымае прапанову аб такім тэмпе разброеньня, які зрабіў-бы немагчымым войны ўжо праз адзін год.

За мінулыя пасьля 4-ай сэсіі падрыхтоўчай камісіі тры месяцы яна змагла пераканацца, што ідэя поўнага разброеньня сустрэта і прынята з энтузіязмам самымі шырокімі масамі абедзьвюх паўкуль і ўсімі прагрэсыўнымі міралюбнымі элемэнтамі чалавецкага грамадзтва. Аб гэтым сьведчаць шматлікія адозвы і рэзалюцыі спачуваньня ад рабочых партый, многіх арганізацый, груп і грамадзтва ўсіх частак сьвету, якія я ўвесь час атрымліваю. Учора тут мною была атрымана калектыўная заява такога-ж роду. Заява была падпісана прадстаўнікамі 124 арганізацый, пераважна жаночых, якія налічваюць многія мільёны членаў, з 13 краін. Гутарка і тут ідзе аб дзелавым пераходзе да ажыцьцяўленьня разброеньня. Размоў аб разброеньні, нам здаецца, было ўжо больш, чым...

Мы ведаем, што нясур'ёзныя людзі зазначаюць, нібы яны бачаць супярэчнасьці паміж міралюбнымі прапановамі савецкага ўраду і фактам утрыманьня і ўдасканаленьня Чырвонай арміі. Параўнальна з колькасьцю насельніцтва Саюзу і даўжынёю яго граніц, СССР ужо цяпер мае меншую армію, а тым больш флёт, чым іншыя дзяржавы. Разам з тым, супроць Савецкага Саюзу выступае амаль увесь буржуазны сьвет, які ня скрывае сваіх варожых адносін да новай дзяржавы. Некаторыя краіны дазваляюць сабе часта такія варожыя крокі ў адносінах да СССР, што яны вельмі часта зьяўляюцца сур'ёзным выпрабаваньнем доўгацярплівасьці і міралюбія савецкага ўраду.

Новая савецкая дзяржава бачыла сваю тэрыторыю напоўненую чужаземным войскам, якое зрабіла дзяржаве такія страты, ад якіх яна да гэтага часу яшчэ не аправілася. Яшчэ да гэтага часу частка тэрыторыі былое расійскай імпэрыі, насельніцтва якой наяўна імкнецца далучыцца да савецкага Саюзу, акупавана чужаземным войскам. Чырвоная армія за ўвесь час свайго 10-цігадовага існаваньня была і ёсьць зараз выключна зброяй абароны. Савецкі ўрад гатоў поўнасьцю зьнішчыць узброеныя сілы Саюзу, згодна свайму праекту, пры тэй умове, калі такая-ж пастанова будзе ўхвалена і будзе адначасова ажыцьцяўляцца іншымі дзяржавамі.

Савецкі ўрад пытае іншыя дзяржавы ці гатовы яны да гэтага і чакае атрымаць належны адказ на пленуме бягучай сэсіі. Адказ на гэтае пытаньне павінен быць даны, па думцы савецкай дэлегацыі, зусім адкрыта і голасна пад кантролем грамадзкай думкі. Асноўнымі ... якія ... а па-...

„Савецкая дэлегацыя давяла сваю адданасьць справе міру“

ЖЭНЭВА, 19. Пасьля прамовы т. Літвінава, выслуханай з напружанаю ўвагаю і зрабіўшай вялікае ўражаньне, выступіў ад імя нямецкай дэлегацыі Бэрнсдорф. Трэба прызнаць,—сказаў ён,—што Ліга Нацый зрабіла пакуль што вельмі мала ў пытаньні аб разброеньні. Савецкая прапанова можа даць працам падрыхтоўчае камісіі новы імпульс. Яна зусім выразна зазначае на тую канчатковую мэту, да якое камісія павінна імкнуцца. Дзеля гэтага нямецкая дэлегацыя горача вітае гэтую прапанову. Бэрнсдорф заяўляе, што ён вельмі дэтальна вывучыў прапанову СССР і знайшоў у ёй надзвычайна цікавыя ідэі, якія заслугоўваюць самае вялікае ўвагі і могуць быць вельмі карысными для прац падрыхтоўчае камісіі. Бэрнсдорф прапануе пасьля агульных дэбатаў заняцца дэталёвым вывучэньнем прапановы СССР. Бэрнсдорф таксама горача падтрымлівае прапанову т. Літвінава ўжо зараз вызначыць тэрмін скліку міжнароднае канфэрэнцыі па разброеньні.

Далей выступіў старшыня турэцкае дэлегацыі Тэўфік-Рушдзі-бэй (турэцкі міністр замежных спраў), які заявіў, што савецкая дэлегацыя, зрабіўшы прапанову, давяла сваю адданасьць справе міру.

„Калі нават,—заяўляе Тэўфік-Рушдзі-бэй,—гэта прапанова можа здацца залішне радыкальнаю, яна ўсё-ж дае магчымасьць абмеркаваць пытаньне ва ўсёй яго паўнаце. Старшыня турэцкае дэлегацыі вітае СССР, як суседні і прыязны Турцыі край, з яго дзейнасьцю, накіраванаю да ўзмацненьня міру. Турцыя лічыць сваім абавязкам перад чалавецтвам супрацоўнічаць у гэтай справе, якая мае на мэце пакласьці канец войнам. Тэўфік-Рушдзі-бэй заўлае, што савецкі праект павінен збмяркоўвацца на пленарным пасяджэньні падрыхтоўчае камісіі.

Старшыня камісіі Ляўдон заяўляе, што ён атрымаў некалькі прапаноў адносна далейшыя спрэчкі да наступнага дня. Прапанова гэта прымаецца.

Спэц па загатоўках

У Гомельскай акрузе ёсьць Веткаўскі раён, а ў гэтым раёне ёсьць вёска Тарасаўка. Дык вось у гэтай самай вёсцы і пражывае гр-н Даламакін Андрэй. Гэта той самы Даламакін, які канчаткова расчараваўся ў магчымасьці прыстасаваць свае здольнасьці і таленты на роднай зямлі. Але калі вы думаеце, што Даламакін адносіцца да тэй катэгорыі людзей, якія пры першай няўдачы ўпадаюць у сум і паніку, дык вы глыбока памыляецеся. Даламакін вельмі добра ведае, «што няма прарока ў сваёй бацькаўшчыне», і адгэтуль ён зрабіў адзіны правільны вывад—што для прыстасаваньня сваіх талентаў трэба шукаць месца далей ад сваёй бацькаўшчыны. А Даламакін такі чалавек: задумаў—зрабіў.

Даламакін пераканаўча і ўпэўнена растлумачваў загадчыку Рагачэўскім аддзяленьнем Бабруйскага ... ведаю на «яць» і засыплю вашу арганізацыю ўсякім сырцом.

Старшыня праўленьня весела настукваў алоўкам і ветліва слухаў бравага Даламакіна.

— Страшэнна люблю, тав. старшыня, такую ўстанову, як ваша. Я як пачуў у клюбе ад аднаго таварыша, што праз вас прыдзем да сацыялізму, дык з таго часу нават палюбіў вашу ўстанову.

Праз паўгадзіны Андрэй Даламакін выходзіў з будынку крэдытнага таварыства поўны сілы і веры ў лепшую будучыню і з... авансікам у руках.

Андрэй Даламакін мог-бы вельмі дрэнна думаць аб Белдзяржгандлі, калі-б ён не зайшоў наведаць загадчыка Рагачэўскага аддзяленьня Дзяржгандлю. Так, ён зайшоў, але ня толькі наведаць, а галоўным чынам, пагаварыць аб справе.

— Вы аба мне, тав. загадчык,

...і серад-вяцтва. Шляхам шырокай растлумачальнай работы трэба мабілізаваць грамадзкую думку бядняцка-серадняцкіх мас сялянства вакол правадзімай партыяй гаспадарчай работы на вёсцы, дабіваючыся зусім сьвядомых адносін сялянства да гэтай работы.

3. Недахопы нааперацыйнага і дзяржаўнага загатоўчага і гандлёвага апаратаў, а таксама і савецкіх установаў, што выявіліся пры правядзеньні (сьпячка, інэртнасьць, бюракратызм, безадказнасьць і г. д.), павінны быць зьліквідаваны шляхам палепшаньня якаснага складу гэтых апаратаў, павялічэньня пэрсанальнай адказнасьці працаўнікоў за даручаную ім работу і больш шырокага ўцягненьня мас у справу палепшаньня апаратаў.

4. Першачарговую важнасьць ва ўсёй гаспадарчай рабоце набывае вясеньняя пасеўная кампанія, якая мае ў гэтым годзе буйное палітычнае і гаспадарчае значэньне. Вясеньняя пасеўкампанія павінна праводзіцца пад лёзунгам умацненьня сацыялістычнага сэктару ... арганізацыі на правядзеньне гаспадарчых кампаній у вёсцы, неабходна ўзмацніць работу партарганізацыі і ўцягненьне рабочых мас у справу капітальнага будаўніцтва, яго патаненьня, рацыяналізацыі вытворчасьці, палепшаньня якасьці і зьніжэньня сабекошту прадукцыі.

У сувязі з наступаючым будаўнічым сэзонам, неабходна прасачыць і дабіцца своечасовага пачатку будаўнічых работ і плянавага, рацыянальнага правядзеньня іх.

6. Эканамічная контр-рэвалюцыя ў Шахцінскім раёне яшчэ раз ставіць перад усёй партыяй і кожным партыйцам паасобку задачу больш уважліва адносіцца да пытаньняў ня толькі арганізацыйна-эканамічнага характару, але і тэхнічнага становішча паасобных прадпрыемстваў, мець здаровы пралетарскі падыход да спэцыялістых, устанавіць больш кантроль за іх дзейнасьцю, што патрабуе максымальнага ўцягненьня самых шырокіх пралетарскіх мас у справу сацыялістычнага будаўніцтва.

...Нацый (па пытаньнях разброеньня) у 1924 годзе нарвэская дэлегацыя выказвала пажаданьні адносна скарачэньня вайсковых бюджэтаў напалову ў працягу 10 год; пры гэтым рабіліся агаворкі і выключэньні. Дацкая дэлегацыя выказалася аб скарачэньні сухаземных сіл у адпаведнасьці з пастановамі сэн-жэрмэнскага мірнага дагавору. Гэта значыць, кожнай дзяржаве надавалася-б права мець армію ў разьліку 5.000 салдат на мільён жыхароў і марскія сілы ў адпаведнасьці з вэрсальскім дагаворам, гэча значыць—2—4 тысяч тон на адзін мільён жыхароў. Паводле гэтага разьліку СССР, напрыклад, мог-бы мець армію амаль у 735.000 чалавек, гэта значыць, павялічыць сучасную сваю армію на 175.000 чалавек, а свой флёт—на 200.000 тон. Вось самыя радыкальныя думкі, якія калі-небудзь выказваліся ў Лізе Нацый у галіне разброеньня. Можна лічыць зусім ... варзаньском пытаньня аб разброеньні на сваіх 38 сэсіях, розныя камісіі і іншыя органы Лігі прысьвяцілі гэтаму пытаньню звыш 120 сэсій—заўважце, не пасяджэньняў. Агульнымі-ж сходамі рады Лігі было ўхвалена 111 рэзалюцый.

Савецкая дэлегацыя думае, што з такім становішчам, якое можа толькі дыскрэдытаваць самую ідэю разброеньня, пара ўжо пакончыць. Савецкі ўрад, які ўсяцэла заняты велізарнаю задачаю пабудовы вялікай 150-мільённай дзяржавы на зусім новых пачатках, пры наяўнай перашкодзе ўсяго іншага сьвету, ня стаў-бы займацца гэтай работай, калі-б не адносіўся сур'ёзна, падзелавому і шчыра да праблемы міру, ажыцьцяўленьне якога зьяўляецца асноваю ўсёй яго палітыкі.

...рыхтоўчая камісія да канфэрэнцыі па разброеньні ўзяць за аснову сваёй далейшай работы прынцып усеагульнага і поўнага разброеньня на працягу прапанаванага намі тэрміну, і па-другое—правесьці першы этап разброеньня з такім разьлікам, каб ужо пасьля аднаго году затрудніць, калі не зрабіць зусім немагчымым, вядзеньне вайны. Савецкая дэлегацыя асабліва разьлічвае на падтрыманьне дэлегацый таго ўраду, які выступае ў сучасны момант публічна з прапановаю аб забароне войнаў. Савецкая дэлегацыя пераконана ў тым, што ўсе прысутныя тут дэлегацыі разумеюць адказнасьць вырашэньня пастаўленага пытаньня, таму віводная дэлегацыя не адмовіцца ад публічнага паведамленьня пункту погляду свайго ўраду.

...гатоўках, хачу аддаць сябе рабоце нашай кааперацыі. Цягне да вас служыць і канец. Апрыкрала быць прыватнікам, і таму свайго жыцьця не пашкадую, а загатовачкі правядзем на 100 проц.

Праз паўгадзіны Андрэй Даламакін выходзіў з канторы ў вельмі бадзёрым настроі і з авансікам у руках.

Андрэй Даламакін—чалавек з чыста амэрыканскім размахам. Абдурыўшы спажывецкае таварыства, ён накіраваўся ў Рагачэўскае крадытнае сельска-гаспадарчае таварыства.

-- Хачу, тав. старшыня, папрацаваць для вас. Загатоўчую работу ... акрузе. Лепшага шукайце—ня знойдзеце. З зямлі выкапаем, а ўжо сырцу загатовім. Кааперацыя аж вайздрасьці трэсьне, як да нас пацячэ сырэц.

Загадчык аддзяленьня Дзяржгандлю ўсхвалёвана слухаў Даламакіна, як тая варона, што слухала лісіцу, трымаючы сыр у дзюбе.

Ну, аб чым тут гаварыць. Даламакін вельмі цёпла прыняты, выходзіў з канторы Дзяржгандлю з... авансікам на загатоўкі.

Ну, а што было далей? Далей было тое, што ў такіх выпадках павінна быць. Гісторыя выкрылася і аб гэтай гісторыі ёсьць справа ў судзе.

Консан.

Практыка вытворчай нарады вясковых партыйцаў

Лёзунг партыі аб тым, што вясковы камуністы павінен быць ініцыятарам і арганізатарам сацыялістычнай перабудовы вёскі, пачынае з кожным днём усё ў большай меры знаходзіць практычнае ажыцьцяўленьне.

Расьце праслойка вясковых партыйцаў, якія змаглі сваім прыкладам штурхнуць сялянства на шлях увядзеньня культурных мэтадаў апрацоўкі сваёй гаспадаркі, павялічваецца лік камуністых - арганізатараў калектыўных форм сельскай гаспадаркі. На Полацкай акрузе мы маем некалькі выпадкаў, калі вясковыя ячэйкі з'арганізавалі сялянства ў сельска-гаспадарчыя арцелі. Вылучаецца ў гэтых адносінах Валынецкі раён, дзе ў пэрыяд часу студзень люты 1928 году **арганізавана 5 новых вытворчых аб'яднаньняў. У другім раёне адна парт'ячэйка амаль у поўным складзе яб'ядналася ў сельска-гаспадарчую арцель.**

Вялікую ролю ў прысьпяшэньні працэсу інтэнсыфікацыі і калектывізацыі гаспадарак партыйцаў, камсамольцаў адыграюць вытворчыя нарады вясковых камуністых гаспадароў.

Райкомам партыі трэба больш рашуча і шырэй практыкаваць гэту форму работы.

Практыка вытворчай нарады, якая праведзена Ветрынскім райкомам КП(б)Б, пераконвае ў тым, што гэтыя нарады павінны заняць значнае месца ў працы вясковых партарганізацый. На нарадзе брала ўдзел 6 камуністых і 16 камсамольцаў-гаспадароў, аграном, загадчык раённага земадз[...] крэ- [...] вяте- партыйных сялян. Як была арганізавана работа нарады? Былі пастаўлены даклады трох партыйцаў і трох камсамольцаў аб тым, як яны вядуць сваю гаспадарку, што дасягнута ў адносінах яе культываваньня, якую работу ў гэтым напрамку вядуць яны сярод сялянства. Па дакладах адбываліся спрэчкі, пры чым аграном даў канкрэтную ўстаноўку па пытаньні аб далейшых мерапрыемствах па палепшэньні гаспадарак партыйцаў.

Рад партыйцаў выказваў тую думку, што ва ўмовах вёскі, яшчэ неземляўпарадкаванай, пры цераспалосіцы трудна весьці культурную гаспадарку.

— Самастойна я вяду гаспадарку другі год, гаворыць т. Азэвіч, жыву ў вёсцы, дзе існуе цераспалосіца. Весьці гаспадарку культурна ў такіх умовах надзвычайна трудна. Вяду растлумачальную работу сярод сялян сваёй вёскі аб пераходзе на шматпольле.

Другі партыец т. Падсадвік гаворыць:

— У нас цераспалосіца і вузкапалосіца, таму трудна ўводзіць палепшэньні ў гаспадарцы, але ўсё-ж я засяваю караньплоды ў гародзе, пасеяў канюшыну на краі поля, але карысьці мала, бо цяжка зьберагчы яе ад патравы. Вяду работу па пераходзе вёскі на шматпольле і па арганізацыі машыннага таварыства.

Але нават і ў цяжкіх умовах неземляўпарадкаванай вёскі можна дасягнуць не малых вынікаў. Аб гэтым сьведчыць практыка камсамольца т. Кузьмічова. Тав. Кузьмічоў расказвае:

— Хоць і трудна, але ўсё такі можна ня мала зрабіць у вёсцы ў адносінах да інтэнсыфікацыі гаспадаркі. Я запрасіў агранома і ён заклаў на маім агародзе паказальны вучастак з караньплодамі. Ураджай атрымаўся добры—2.500 пудоў з дзесяціны. Маю 2 каровы, якіх з восені пачаў карміць караньплодамі, а летам —бацьвіньнем, каровы давалі шмат малака, кожны дзень я здаваў у малочную арцель па 10 літраў малака. Маёй практыкай зацікавіліся суседзі і кажуць, што ўсе будуць сеяць караньплоды.

Партыец т. Бакан расказвае аб тым, як пры ўменьні можна паступова перавесьці вёску на калектыўныя формы вядзеньня гаспадаркі.

— Надта доўгі час у нашай вёсцы Дзьмітраўшчына кожны год у часе касавіцы здараліся вялікія скандалы. У нас ёсьць грамадзкая сенажаць, якая кожны год дзялілася на кавалачкі па ліку двароў і душ. Зразумела, што надта трудна падзяліць дакладна—аднаму пападзе лепшы кавалачак, іншаму горшы. Таму заўсёды адбываліся сваркі. Зараз мне ўдалося падгаварыць суседзяў касіць сенажаць калектыўна. Усе непаразуменьні прапалі і сяляне задаволены. Пасьля гэтага купілі калектыўна малатарню і ўжо цяпер стварыўся настрой за пераход у арцель. У гэтым напрамку я вяду падрыхтоўку.

Аб гэтым-жа гаворыць і камсамолец т. Караткевіч.

— Сяляне зразумелі карысьць калектыўнага вядзеньня гаспадаркі. У нашай вёсцы 6 бядняцкіх двароў ухвалілі пастанову аб арганізацыі сельска-гаспадарчай арцелі і ўжо падалі заяву аб зацьвярджэньні арцелі.

Трэба адзначыць правільны падыход нарады да ўхвалы пастаноў па дакладах. Нарада дала канкрэтныя, ясныя дырэктывы кожнаму ўдзельніку.

Наступную нараду склікаць у маі месяцы і на ёй падагуліць вынікі выкананьня даных дырэктыў.

Практыку ветрынскай нарады трэба прызнаць у асноўным удалай.

Дорахаў.

КАНГРЭС ПРАФІНТЭРНУ

Рост уплыву Прафінтэрну ва ўсім сьвеце

Даклад тав. Лазоўскага

МАСКВА, 19. 19-га сакавіка на ранішнім і вячэрнім пасяджэньнях кангрэс Прафінтэрну заслухаў даклад т. Лазоўскага аб выніках і чарговых задачах міжнароднага прафруху.

Капіталізм,—сказаў т. Лазоўскі,—перажывае палясу надзвычайна абвостранай барацьбы за сусьветнае, палітычнае і эканамічнае панаваньне. Няўстойлівасьць капіталістычнай сыстэмы ўзмацняецца эканамічным і палітычным ростам СССР. Буйнейшыя капіталістычныя дзяржавы падрыхтоўваюць, з аднаго боку, вайну адна супроць другой, а з другога—спрабуюць наладзіць фронт для супольнага выступленьня супроць СССР. Буйнейшыя эканамічныя канфлікты паміж працай і капіталам закончыліся для рабочых няўдачаю з прычыны ўзрослай арганізаванасьці прадпрыемцаў і адсутнасьцю адзінага фронту ў рабочым руху. Рэфармісцкія прафсаюзы фактычна зрасьліся з арганізацыямі прадпрыемцаў.

Цеснае супрацоўніцтва капіталу і рэфармізму выклікае рост недавер'я мас да рэфармісцкіх правадыроў і спробы самастойных выступленьняў пралетарыяту супроць капіталу паміма волі рэфармісцкіх правадыроў. Такое палявеньне мас прывяло да росту ідэйнага ўплыву Прафінтэрну ва ўсіх краінах. Супрацоўнікам Прафінтэрну трэба памятаць, што для забесьпячэньня перамогі ў эканамічных бойках неабходна выганяць штрэйкбрэхэраў і агентаў капіталу са складу кіруючых органаў рэфармісцкага прафруху.

У той час, як ва ўсіх капіталістычных краінах адбываецца палітычнае і эканамічнае наступленьне на рабочую клясу і яго прафарганізацыі, у СССР роля прафсаюзаў у палітычным і гаспадарчым жыцьці краіны бязупынна расьце. Эканамічнае становішча рабочых мас паляпшаецца. Гэтым тлумачыцца прыцягваючая сіла СССР для рабочых усіх краін і ўзрастаючая ненавісьць міжнароднай буржуазіі да адзінай у сьвеце рабочай дзяржавы.

Ва ўсіх кампаніях буржуазіі супроць левых рабочых і супроць СССР Амстэрдамскі Інтэрнацыянал займае першае месца. Асвоўным лёзунгам Прафінтэрну павінен быць адзіны фронт зьнізу; непасрэдна на прадпрыемствах, у нізавых звеньнях рэфармісцкіх прафсаюзаў. Тактыка адзінства заключаецца ў арганізацыі яшчэ неарганізаваных мас.

Праграма дзеяньня Прафінтэрну зводзіцца да барацьбы супроць павялічэньня рабочага дня, за 7-гадзінны рабочы дзень, як максымум, і за 6-гадзінны рабочы дзень на падземных работах, у шкоднай вытворчасьці і для падросткаў да 18 год, да барацьбы супроць зьніжэньня жыцьцёвага ўзроўню і за павышэньне рэальнай зарплаты, за разгорнутую прафсаюзную дэмакратыю, за ўцягненьне некваліфікаваных і неарганізаваных рабочых прафсаюзу, супроць фашысцкіх, жоўтых нацыянальных прафсаюзаў, супроць абавязковага арбітражу, супроць падпарадкаваньня канфліктаў паміж працай і капіталам буржуазным судам, за адзіны фронт, за брацкі саюз у барацьбе рабочых супроць капіталу і буржуазнай дзяржавы.

НАЧНОЕ РАДЫЕ

„Ліст Зіноўева" зноў у палаце вобшчын

ЛЁНДАН, 20. Як паведамляе агэнцтва «Рэйтэр», на сёньняшнім пасяджэньні палаты вобшчын Макдональд, выступіўшы ў абарону рэзалюцыі рабочай партыі, у зьмесьце якой ёсьць патрабаваньне расьсьледаваць справу аб «лісьце Зіноўева», заявіў, што «ліст» гэты зьяўляецца палітычным машэньніцтвам, якое па сваім разьліку і замеры нельга параўнаць ні з чым у палітычнай гісторыі Англіі.

Абвяргаючы настойліва паведамленьні, што ён сьвядома затрымліваў ліст Зіноўева і перашкаджаў яго апублікаваньню, Макдональд зазначыў, што ў апошнія месяцы ў Бэрліне, Парыжы здарыліся выпадкі, якія поўнасьцю даказалі, што ў тую пору ў кожнай эўрапейскай краіне было шмат падробленых дакумантаў.

Акрамя таго, нядаўна ў Амэрыцы разглядалася справа, якая выявіла, што работнікі амэрыканскага ўраду былі ашуканы такім-жа самым чынам.

Той факт, што ўрад пры дапамозе сродкаў такога роду змог атрымаць уладу, зьявіўся сур'ёзным ударам для дэмакратычных прынцыпаў сучасных выбараў. Грамадзтва дамагаецца, каб яно было забясьпечана ад гэтага.

З адказам Макдональду ад імя ўраду выступіў прэм'ер Бальдвін. Ён заявіў, быццам, паводле вестак ангельскага ўраду, Чычэрын заявіў сваім калегам у Маскве, што ён пытаў Зіноўева аб лісьце і Зіноўеў прызнаў, што ліст быў пасланы кампартыі ў Англію, але дзівіўся, як ангельскі ўрад змог атрымаць копію. Зіноўеў вытлумачыў гэта здрадніцтвам, якое зроблена альбо ў Маскве, альбо ў Лёндане. Зіноўеў зазначыў, што апублікаваны тэкст у некаторых мясцох некалькі скажоны, на што Чычэрын заўважыў, што нельга абвінавачваць у гэтым ангельскі ўрад, бо гэта будзе раўназначна прызнаньню сапраўднасьці лісту і што адзіны выхад – абвясьціць ліст фальшывым.

Дэпутат рабочай партыі Мэкстон заявіў, што як расійскія, так і ангельскія камуністыя выказалі гатоўнасьць адкрыць усе свае архівы і абсьледаваць усе дакуманты.

Як устанавіла рабочая партыя, «ліст Зіноўева» зьяўляецца дакумантам, сфабрыкаваным прыяцелямі прэм'ера.

Камуністычны дэпутат Саклатвала заявіў, што прамова Бальдвіна зьяўляецца адной фальсыфікацыяй.

Пасьля гэтага выступіў галоўны пракурор Хог, які заявіў, што ўрад супроць расьсьледваньня, бо яно зможа выкрыць для рускіх крыніцы інфармацыі ангельскага ўраду.

УВАГА: ТАСС упановажаны Народным Камісарам па Замежных Справах заявіць, што ўсе ссылкі ангельскага прэм'ера Бальдвіна на быццам зробленыя дзеячамі СССР заявы, пры дапамозе якіх Бальдвін прабуе заднім чыслом даказаць сапраўднасьць „ліста Зіноўева", прадстаўляюць сабою адну хлусьлівую выдумку. Складанасьць гэтай выдумкі робіцца асабліва відавочнай, калі прыпомніць хоць-бы тую акалічнасьць, што савецкі ўрад, заразжа, пасьля зьяўленьня фальшывага «ліста Зіноўева», запрапанаваў ангельскаму ўраду стварыць камісію ў любым складзе для расьсьледаваньня пытаньня аб паходжэньні гэтага „дакуманту". Як вядома, ангельскі ўрад на такую прапанову не згадзіўся.

Па Савецкім Саюзе

Зварот з Нямеччыны савецкай дэлегацыі

МАСКВА, 19. 19-га сакавіка ў Маскву вярнуліся з Бэрліну старшыня савецкай дэлегацыі на эканамічных перамовах з Нямеччынай, член калегіі Наркамгандлю СССР Шлейфэр і члены дэлегацыі—начальнік дагаворна-праўнай управы Наркамгандлю СССР т. Кауфман і загадчык пададдзелам гандлёвай палітыкі эканамічна-праўнага аддзелу НК замежных спраў т. Розэнблюм.

НА КІНО-НАРАДЗЕ

МАСКВА, 19. На ўсесаюзнай партыйнай кіно-нарадзе т. Крыніцкі ў заключным слове, пад'агуліўшы вынікі дыскусіі аб савецкім кіно, адзначыў на неабходнасьць устанавіць больш трывалыя формы сталага парткіраўніцтва работаю кінэматографіі, паставіць практычныя пытаньні аб адборы кадру камуністых на работу сцэнарыстых, рэжысэраў і г. д. Неабходна зьбіраць і вывучаць ацэнкі рабочых і сялян аб фільмах; неабходна пашырыць кіно-сетку, прызнаўшы кіно адной з форм агітацыйнай, асьветнай і выхаваўчай работы. Таму НК асьветы, НКЗ, НК аховы здароўя і культаддзелы прафсаюзаў павінны даваць кіно-вытворчым арганізацыям заказы на пэўныя культфільмы і фінансаваць гэтыя заказы. Трэба ўзяць рашучы курс на павялічэньне тыражу фільм і тым самым значна зьнізіць сабекошт.

КАСТРЫЧНІКАВЫ ЗАКЛІК

МАСКВА, 20. Статаддзел ЦК УсеКП(б) падагуліў вынікі кастрычнікавага заклiку. З 120.651 падаўшых заявы прынята ў партыю 79.379 асоб. 85 проц. прынятых—фабрычна-заводзкія і транспартныя рабочыя, сярод якіх 20 проц. з вытворчым стажам больш 10 год.

СЬНЕГАВЫ ГУРАГАН У КРЫМЕ

СІМФЭРОПАЛЬ, 19. Ветранае з невялікімі марозамі надвор'е перайшло ў сьнежны гураган, які бушуе ўжо другія суткі. Нападала досыць шмат сьнегу, зьявішча для сакавіка выключна раднае. Наогул гэтая зіма ў Крыме адзначаецца асаблівай суровасьцю і зьяўляецца самай халоднай за апошнія 17 год.

У ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ

АРЫШТЫ Ў ЛІДЗЕ

ВАРШАВА, 20. „Глос Праўды" паведамляе, што ў Лідзе арыштаваны члены павятовага камітэту кампартыі Заходняй Беларусі: Н. Юцэвіцкі, К. Матусевіч, Н. Пупко, К. Баярскі, С. Фрыдман, Піатроўскі, І. Гегоўскі, І. Любецкі, Б. Троцкі, І. Войткін, І. Баярскі і А. Любецкі ...

За далейшую пралетарызацыю КП(б)Б

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б па кастрычнікавым заклiку

Заслухаўшы даклад аб выніках кастрычнікавага прыёму ў КП(б)Б, бюро ЦК прапануе ўсім акругкомам КП(б)Б:

1. Да 1-га красавіка закончыць афармленьне ўсіх заяў, якія паступілі ад рабочых і батракоў у парадку кастрычнікавага заклiку.

2. У мэтах бальшавіцкага выхаваньня нанава прынятых па кастрычнікавым заклiку ў партыю рабочых неабходна ўцягнуць поўнасьцю і занацаваць іх на партвучобе і на актыўнай грамадзкай працы, аднак, не дапускаючы іх перагрузкі, якая магла-б адмоўна адбіцца на партвучобе. Зьвярнуць увагу на лепшы падбор кіраўнікоў школ і гурткоў і лепшае наведваньне іх (школ і гурткоў) партыйцамі, прынятымі па кастрычнікавым заклiку. Прыняць меры да абхопу нанава прынятых у партыю рабочых выпіскай газэт і партлітаратуры. Паставіць перад усімі партарганізацыямі задачы, каб у справе вылучэньня і прасоўваньня на прафэсыянальную, савецкую, грамадзкую працу рабочых ад варштату, былі выкарыстаны і кадры нанава прынятых у партыю рабочых, пераваных на практычнай працы.

3. Умацніць арганізацыйнае кіраўніцтва, а таксама палітасьветную працу, асабліва тых вытворчых ячэек, якія, дзякуючы новаму прыёму рабочых у партыю, значна ўзрасьлі ў кандыдацкай частцы свайго складу (узмацненьне працы ў цэху, падбор груп оргаў і інш.).

4. У далейшым пры рэгуляваньні сацыяльнага складу арганізацыі, не дапушчаць зьніжэньня дасягнутага проценту рабочага асяродку (59) у КП(б)Б, прыняўшы ўсе меры к далейшаму яго павышэньню. З гэтае мэты партарганізацыям неабходна прыняць усе меры па выяўленьні і ўцягненьні ў партыю новых кадраў беспартыйных рабочых работніц, сельска-гаспадарчых рабочых, батракоў і батрачак, дзеля чаго шырока разгарнуць масавую працу на прадпрыемствах, саўгасах, умацніўшы ў значна большай меры масава-культурную работу сярод батрацтва ў вёсцы.

Неабходна зьвярнуць асаблівую ўвагу ў пастаяннай і бягучай працы партарганізацый на ўцягненьне ў партыю рабочых і работніц на буйных прадпрыемствах, шляхам разгортваньня масавай работы, шырока выкарыстоўваючы ў масавай рабоце інстытут індывідуальных цэхоргаў. Прыняць усе меры да далейшага зніжэньня проценту служачых. У далейшай працы па ўцягненьні ў партыю не дапушчаць зьніжэньня проценту рабочых як па ўсёй КП(б)Б, так і па асобных арганізацыях.

Не дапушчаючы зьніжэньня проценту рабочых, неабходна па раду арганізацый далейшае павялічэньне проценту сялян-беднякоў у партыі. Пры гэтым асаблівую ўвагу зьвярнуць на ўцягненьне ў партыю с. г. рабочых і батракоў. Прапанаваць акругкомам паскорыць разгляд заяў сялян-беднякоў, якія паступілі.

5. Адзначаючы, што ў кампаніі па кастрычнікаўскім заклiку ўступіла значная частка камсамольскага актыву, партарганізацыям прыняць меры да выкарыстаньня яго, для ўзмацненьня партуплыву ў камсамоле, ні ў якім выпадку не дапускаючы перагрузкі нанава прынятых у партыю камсамольцаў агульна-партыйнымі заданьнямі і адрыву іх ад работы ў ЛКСМ.

Вёску паставім на сацыялістычныя рэйкі

(Да вынікаў пленуму Аршанскага АК КП(б)Б)

Пашыраны пленум АК разам з сакратарамі райкомаў і старшынь РВК адкрыўся дакладам сакратара ЦК тав. Кнорына аб чарговых задачах КП(б)Б.

Многа ўвагі і часу пленум аддаў пытаньню аб працы на вёсцы і распрацаваў рад практычных мерапрыемстваў.

Мясцовы вопыт працы паказаў, што палітычная, эканамічная і культурная работа арганізацыі КП(б)Б прывяла да асераднячаньня вёскі, росту і замацаваньня сацыялістычных элемэнтаў (саўгасы, калгасы, кааперацыя) пры адначасовым узросьце вытворчых сіл сельскай гаспадаркі і паляпшэньні культурна-матар'яльнага стану сялянства і, у першую чаргу яго бядняцкіх пластоў.

Як дадатнае зьявішча ў працы сярод беднаты, пленум адзначыў, што гэта праца ўвышла на рэйкі сыстэматычнай і планавай працы. Але адначасова пленум падкрэсьліў, што праца груп беднаты, выхаваньне і вылучэньне бядняцкага актыву, зьяўляюцца яшчэ недастатковымі. Пленум заўважыў, што ў шэрагу раёнаў нагляддаюцца такія адмоўныя бакі ў працы з беднатой, як нескарыстаньне поўнасьцю бядняцкіх фондаў каапераваньня, накіраваньне бядняцкага ...

У адносінах культурнай працы на вёсцы разам з шэрагам мерапрыемстваў па паляпшэньні школьнае і палітасьветнае працы пленум АК асаблівую ўвагу завастрыў на пытаньнях прасоўваньня газэты, кніжкі, кіно і радыё на вёску і ажыўленьня працы грамадзкіх арганізацый.

У галіне ўнутрыпартыйнай працы пленумам распрацаваны мерапрыемствы па паляпшэньні зьместу працы вясковых ячэек.

Кіраўніцтва ячэек гаспадарчым будаўніцтвам усё яшчэ застаецца далёка недахватным. Вясковыя ячэйкі ўсё яшчэ не навучыліся своечасова падхапляць гаспадарчую ініцыятыву сялянства, становіцца на чале яе (у Талачынскім раёне арганізавана 28 т-стваў бяз удзелу ячэек, у Аршанскім раёне арганізавалася камуна бяз удзелу ячэйкі і г. д.). Слабая ўвага ячэек да пытаньняў калектывізацыі с. г. і слабое, а місцамі і адсутнасьць, кіраўніцтва ячэек калгасамі (на тэрыторыі Азярэцкай ячэйкі 7 т-стваў, якімі ячэйка ня цікавіцца, а ставіць адцягненыя пытаньні «аб сацыялістычным накапленьні па Азярэцкім сельсавеце»; апошнія перавыбары калгасаў праходзілі без усякага ўдзелу шэрак камуністых 6 чал. члены калгасаў і 5, якія калектыўна карыстаюцца інвэнтаром).

Пленум АК заслухаў інфармацыю фракцыі АВК аб ходзе работы па ўзмацненьні загатовак, спагнаньні збораў і падаткаў, рэалізацыі сялянскай пазыкі і праводзеньні самаабкладаньня.

Пленум прапанаваў асноўным загатоўшчыкам асабліва ўзмацніць загатоўкі ільну-валакна, ільнянога сеня, няньки і скуранога сырцу, не паслабляючы тэмпу загатовак і інш. відаў.

Адначасова пленум канстатаваў слабое праводзеньне кампаніі па рэалізацыі сялянскай пазыкі і праводзеньні самаабкладаньня, пленум АК у сваім рашэньні падкрэсьліў: «недапушчальную пасыўнасьць райкомаў і райвыканкомаў у частцы распаўсюджаньня сялянскае пазыкі (усяго выканана 12 проц. заданьня — Багушэўскі раён—16,7 проц., Лядненскі—2,5 проц.).

У зьвязку з тым, што ў гэтым годзе Акрземаддзелам, Акрсельсаюзам і Акрсельбанкам будзе ўкладзена ў сельскую гаспадарку акругі 1.630 тыс. руб., пленум АК даручыў бюро АК і райкомам праверыць, каб гэтыя сродкі былі выкарыстаны па простым прызначэньні ...

Сымфонія лічбаў

Надыходзіла 10-годзьдзе вялікага Кастрычніка. Трацкісцкая апазыцыя, ухапіўшыся за асновы партбудаўніцтва, імкнулася расхістаць нашу згуртаванасьць. Прыціснутая да сьцянкі сталёвай адзінай воляй УсеКП(б)—апазыцыя, праз галаву партыі, перанесла свае партыйныя спрэчкі ў беспартыйныя масы. Рабочыя ў адказ на расколыніцкую дзейнасьць апазыцыі—сотнямі і тысячамі пачалі падаваць заявы аб уступленьні ў партыю для падтрыманьня Цэнтральнага Камітэту.

Рабочымі па БССР усяго было падана 5.569 заяў, прынята ў партыю—3.873 чалавекі, у тым ліку—3.173 фабрычна-заводзкіх рабочых ад варштату. Гэта кампанія значна ахапіла камсамольскі актыў, які падаў 1.364 заявы.

Кастрычнікавы заклік прайшоў, галоўным чынам, за лік найбольш кваліфікаванай рабочай масы з вялікім вытворчым стажам: 20,1 проц. са стажам ад 3 да 5 год, 27,3 проц. ад 5 да 10 год і 31,6—звыш 10 г.

У зьвязку з кастрычнікавым заклiкам, у складзе КП(б)Б на 1-га лютага у параўнаньні са складам на 1-га кастрычніка мінулага году, група рабочых узрасла з 53,1 проц. да 59 проц., група сялян зьнізілася з 25,4 да 22,6 проц., група іншых зьнізілася з 21,5 проц. да 18,4 проц.; група рабочых ад варштату ўзрасла з 30,1 проц. да 35,9 проц., група іншых зьнізілася з 68,5 проц. да 62,7 проц.

Узрасла партыйная праслойка сярод рабочых буйнейшых прадпрыемстваў: напрыклад, партпраслойка на фабрыцы «Дзьвіна» ў Віцебску ўзрасла з 9,5 проц. да 17 проц.; на заводзе «Ноўка» партпраслойка ўзрасла з 7,6 проц. да 12,7 пр., на заводзе «Чырвоны Мэталісты»—з 12,3 проц. да 16,4 пр.; на фабрыцы «Добруш»—з 12,9 проц. да 19,2 пр. і г. д. і г. д.

Побач з падачай заяў у кастрычнікавую кампанію рабочымі, наглядаецца павышэньне зацікаўленасьці да партыі і з боку групы служачых і іншых. За ліпень - верасень ад гэтай групы паступіла ў ячэйкі 407 заяў, а за кастрычнік-сьнежань—857 заяў.

Гэта кампанія, акрамя гэтых дасягненьняў, мела і некаторыя недахопы. Да гэтага адносяцца: невыкананьне акругкомамі і райкомамі дырэктыў партыі ў частцы ўцягненьня ў партыю с.-г. рабочых і ...

Ня хочуць паміраць

Ёсьць у нас такая арганізацыя, галоўнай і простай мэтай якое зьяўляецца... памерці. Гэта сьмерць будзе дыхаць расьцьвіўшым жыцьцём, гэта будзе прыгожая, радасная сьмерць—перамога.

Калі да 1934-35 г. г. таварыства „Прэч Няпісьменнасьць" разам з дзяржаўнымі арганізацыямі зможа ліквідаваць няпісьменнасьць 900 тысяч грамадзян ва ўзросьце ад 12 да 35 год, яно можа пакончыць жыцьцё самаліквідацыяй. Астатнія сотні тысяч няпісьменных—дзеці і старыя—ня будуць пляміць усёй урачыстасьці гэтага акту: першыя будуць ахоплены школамі, а самым хілым з другое катэгорыі застаецца толькі, на сівым схіле дзён сваіх, цешыцца на першых...

Каб мець права на такую сьмерць—трэба кожны з гэтых шасьці год даваць рэспубліцы 150.000 новых ПІСЬМЕННЫХ грамадзян, трэба кожнаму нашаму культурна-асьветнаму працаўніку навучыць чытаць і пісаць каля 52 няпісьменных.

Як гэта проста і як гэта цяжка зрабіць!

„Прэч Няпісьменнасьць" любіць жыцьцё і зусім ня думае аб блізкім канцы.

Вы кажаце—6 год?

Ого-го-го! Бач ты іх!

Пачакайце, даражэнькія...

За першыя чатыры гады працы т-ва на Беларусі навучана грамаце 180.000 чалавек. Дык гэта за чатыры гады. А зараз трэба павялічыць тэмп у тры-чатыры-пяць разоў. Гэта значыць, трэба ўзарваць усю тую грамадзкую заскарузласьць, скрозь якую праціскаецца локцямі справа ліквідацыі няпісьменнасьці, гэта значыць, павялічыць ня менш, як у 50 разоў лік ячэек „П. Н." (а іх у нас па ўсёй Беларусі толькі 1000), гэта значыць, каб людзі, якія лічаць сябе актывістымі таварыства, узялі ў рукі крэйду, сталі ля дошак і адкрылі перад вачыма хаця-б дзесятка Сымонаў і Аўдоцьцяў вялікую таямніцу граматы.

Нядаўна з маскоўскага Цэнтральнага Савету Ўсерасійскага Т-ва „Долой Неграмотность" быў прысланы ў Менск, у ЦС „Прэч Няпісьменнасьць" ліст селяніна Габруся з пасёлку Слаўкавічы, Глускага раёну. Габрусь прасіў сакратара „ДН" т. Папову, каб яна яму „помогли нащет грамоти".

Чаму Габрусь не зьвярнуўся ў Бабруйск—у акруговы савет, ці ў Менск, а кінуўся шукаць дапамогі ў Маскве.

Бо—„у нас организована обчество „Долой Неграмотносць" которая должно ити крестьяном навстречу по грамоти а обчество „Долой Неграмотносць" этого неделает сколько раз я обращался к нему збольшой прозбой чтобы оно мне помогло а оно сомной крестьянином и говорить нежелает".

А гэта-ж праўда. І ня толькі малапісьменнаму Габрусю часта ня ідуць насустрач, а і зусім няпісьменным, тым дзядзьком і цёткам, якія ставяць тры крывыя крыжыкі на паперках сельсавету.

Рэдкія сьветлыя высьпы сапраўднай барацьбы з няпісьменнасьцю амывае цэлае мора беспрасьветнага бюракратызму, гультайства, нядбайнасьці, проста сьвінскіх адносін да справы.

Тав. Яшурын—сакратар Полацкага акруговага савету „П. Н.", робячы сумны твар, заяўляе, што „нэогул „Прэч Няпісьменнасьць"—непа... як ня трэба лепей, а рэвізія выкрыла там развал працы і поўную адсутнасьць кіраўніцтва.

Дык каму мы павінны даверыць кіраўніцтва такой непараўнальнай важнасьці справай, як справа ліквідацыі няпісьменнасьці? Хто павінен яе ажыцьцяўляць? Яшурыны і Круглікавы? Ці шматлікія „шышкі", якімі затыкаюць „для саліднасьці" сьпісы членаў саветаў і прэзыдымаў? Ды тады-ж трэба будзе выдаць таварыству „Прэч Няпісьменнасьць" мандат на бесьсьмяротнасьць! Ня інакш. І добра будзе, бо людзям хоць хваляваацца ня прыдзецца хай сабе ўжо ідзе, як ідзе...

Я чуў пра Ніну Аляксееву—25-гадовую энэргічную дзяўчыну з вёскі Шумкі, Беліцкага сельсавету. Вось ужо траці год, як яна працуе ліквідатарам Лапцінскага лікпункту. Ніна навучыла грамаце каля 100 чалавек і арганізавала пры лікпункце ячэйку „Прэч Няпісьменнасьць" з 40 чалавек. Колькі іх у нас—Нінаў Аляксеевых? Адзінкі. Факты гавораць, што, ня гледзячы на ўсю красамоўнасьць сваіх абяцаньняў, камсамольцы мала чым дапамаглі дзейнасьці „П. Н.". Дзе камсамольскія арміі добраахвотнікаў-ліквідатараў? Дзе гэроі лікпунктаў і школ для малапісьменных? Ціха. Няма адказу, і гэрояў няма.

А настаўнікі, культкамісіі, райсаветы? Я ведаю касачоўскіх хлопцаў (Нова-Дворскі сельсавет) і яны мне расказвалі, што вучні іх лікпункту самі сабралі паміж сабою грошы, каб купіць газы для заняткаў. На стол і дошку не хапіла. Зварачаўся ліквідатар у культкамісію, зварачаўся ў райсавет—не далі. „Можа дзе-небудзь знойдзеце"—быў адказ. Пры мне, калі я сядзеў у Менскім акруговым савеце „П. Н." (паміж іншым, адзін з лепшых саветаў), прыбегла ліквідатарша з Жакт'у № 43 і пачала скардзіцца, што ёй няма як праводзіць заняткаў, бо нават дзьверы не адчыняюцца, сьвятла няма, а з боку жактаўскіх кіраўнікоў чуюцца адны кпіны.

Імкненьне да культуры, да граматы, палкае жаданьне навучыцца палюдзку расьпісвацца і самастойна чытаць газэтку, сьвежыя кадры моладзі, якія-б маглі працаваць, як Ніна Аляксеева,—усё гэта ёсьць.

Дзелавітага, энэргічнага кіраўніцтва справай, канкрэтнай грамадзкай увагі і дапамогі,—гэтага няма. А час не чакае, і часу ня так ужо многа.

Ня хочуць паміраць. Правільна. Але трэба жыць поўным кіпучым жыцьцём, шырокім, шпаркім крокам ісьці наперад. Бо сьмерць няпісьменнасьці павінна, урэшце, прыйсьці!

МІХ. ГОЛЬДБЭРГ.

ДОБРАЯ НАВУКА

(На пасяджэньні калегіі РСІ)

Кожнае пасяджэньне калегіі РСІ, дзе разглядаюцца пытаньні нашага гаспадарчага будаўніцтва, уяўляе сабою ўзор сапраўднага пралетарскага кіраўніцтва. Кожная памылка гаспадарчай арганізацыі тут падаецца закладнае і выразнае разуменьне. Тое, што часамі ...

мітэту знойдзены камуністычныя лісткоўкі і грошы.

Канфіскацыя друку

ВІЛЬНЯ, 20. Па загаду камісара ўраду на м. Вільню сканфіскаваны № 2 газэты „Воля Працы“ за стацьцю: «Канец Паўлюкевічаўшчыны» і за карэспандэнцыю: „Він“ працаўнікам гуртка -ва Бел. Шк. у м. Сьвіслачы.

Рост дарагоўлі

ВАРШАВА, 20. Польскія газэты паведамляюць аб росьце цэн у Польшчы. Асобліва павялічыліся цэны на хлеб.

КІТАЙ

НОВАЯ ПЕРАМОГА КАМУНІСТЫХ

ШАНХАЙ, 20. Паводле паведамленьня з Кантону, камуністычныя атрады ўзялі горад Гуйлай на ўсходзе правінцыі Гуандунь, на поўдзень ад Сватоу.

ПАРАЖЭНЬНЕ МУКДЭНЦАЎ

ШАНХАЙ, 20. Мукдэнскія войскі, якія было перайшлі ў наступ супроць войск губарнатара правінцыі Шансі—Ен Сі-шана, пацярпелі паражэньне і адступілі.

ЧЭХА-СЛАВАКІЯ ДАСТАЎЛЯЕ ЧЖАНУ ВЫБУХОВЫЯ МАТАР'ЯЛЫ

ПРАГА, 18. Газэта „Рудэ Права“ паведамляе, што мэталюргічныя заводы ў Кладно выпусьцілі 20 вагонаў выбуховых матар'ялаў для Чжан Цзо-ліна. За гэтае паведамленьне і камэнтары да яго газэта канфіскавана.

Камсамольская канфэрэнцыя БВА

Учора адчынілася 1-ая акруговая камсамольская канфэрэнцыя часьцей БВА.

Адчыняючы канфэрэнцыю член РВС БВА і начальнік палітычнае ўправы т. Ланда сказаў:

— Узброены камсамол адкрывае новую старонку сваёй славутай гісторыі. У справе падрыхтоўкі краіны да абароны камсамол займае адно з першых месц. Нездарма камсамол у дзень 10-годзьдзя Чырвонае арміі атрымаў ордэн Чырвонага сьцягу.

У прэзыдыум канфэрэнцыі абіраецца 41 чалавек, сярод іх т. т. Кнорын, Ягораў, Васілевіч, Ланда, Бараньнікаў, Іваноў і інш.

Канфэрэнцыю віталі т. т. Ягораў і Васілевіч.

Наднесена шмат падарункаў. Бабруйскія камсамольцы прывезьлі чырвоны сьцяг.

Падпісвайцеся на газэту „ЗЬВЯЗДА“ загадзя!

трэбы і часткова ў заможныя гаспадаркі.

Адзначыў пленум і вялікую цягу сялянства да пераходу на калектыўныя формы вядзеньня сельскае гаспадаркі, якая ў шэрагу раёнаў прымае стыхійны характар.

Адсутнічае пералом сярод асноўнай масы вясковых камуністых—сельскіх гаспадароў і слабое імкненьне іх да пераходу на калектыўныя формы вядзеньня свае гаспадаркі (па матар'ялах аб гаспадарках камуністых з 130 гаспада-

каапэраваньню і калектывізацыі сельскае гаспадаркі.

Пленум АК прыняў пастанову, каб у гэтым годзе ўцягнуць у сыстэму с.-г. каапэрацыі да 60 проц. сялянскіх двароў. Б. Стасэвіч.

ні для масавага ўцягненьня ў партыю работніц і батрачак, дзякуючы чаму процант іх у КП(б)Б пасьля кастрычнікавага прыёму зьнізіўся ад 11,5 проц. да 11,8 процантаў. Л.

нічога не ведаю... што?... Адчапецеся".

А старшыня Гомельскага савету „П. Н.“ Гаманок спакойна нахлусіў на пленуме Цэнтральнага Савету Т-ва, што на Гомельшчыне справы з ліквідацыяй няпісьменнасьці ідуць

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Больш увагі рабоце з батрацтвам

Мазыр. (Уласны кар.). На вучоце акруговага праўленьня саюзу сельгаспадарчых і лясных рабочых ёсьць 1.350 батракоў і пастухоў, між іншым калі пагляддзець, колькі з гэтага ліку ўцягнута ў саюз, дык атрымліваюцца ня зусім добрыя вынікі работы: на першае сакавіка ў саюзе налічваецца 260 батракоў і пастухоў. Праўда, у параўнаньні з мінулым годам маецца рост уцягненьня іх у саюз на 93 чал., але ўсё гэта гаворыць аб невыстарчальнай працы па ўцягненьні батрацтва і пастухоў у саюз.

Вясна надыходзіць і тут у сувязі з гэтым вынікае рад важнейшых задач па вучоце батракоў і пастухоў і абхапленьні іх працоўнымі ўмовамі. У мінулым годзе было заключана 928 працоўных умоў на батракоў і пастухоў і дзякуючы гэтаму палепшылася іх эканамічнае становішча; так, напрыклад: зарплата дарослага батрака ўзрасла на 2 р. 29 коп. і пастуха на 1 р. 02 к. (у параўнаньні з 1926 г.). Неабходна будзе ў надыходзячай кампаніі зьвярнуць увагу на максымальны абхоп гэтых груп дагаварамі і сачыць за правільным іх выкананьнем. На мясцох пры заключэньні ўмоў допушчаюцца памылкі, калі асобы заключаючыя дагавары, падыходзяць фармальна да іх заключэньня, ня ўнікаючы ў асобныя дробязі, якія часта выклікаюць канфлікты і недарэчнасьці.

Б. Ш.

8 тысяч руб. на каапэраваньне беднаты

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). На каапэраваньне (унясеньне паявых узносаў) вясковай беднаты па акрузе выдзелен фонд у 8.000 рублёў. 2.000 з гэтай сумы адпушчаны Белсельбанкам, 5.000 р. выдзяліў з сваіх прыбыткаў Палессаюз і 1.000 руб. Акрсельбанк.

Лепшая ячэйка Асоавіяхіму

МАГІЛЕЎ. (Уласны кар.). 21 падпісчыка на часопіс „Авиация и Химия“ дала Васьковіцкая ячэйка Асоавіяхіму. Яна налічвае 30 членаў. У свой час на самалёт „Сако і Ванцэці“ ячэйка сабрала 6 р. 10 к.

Узімку ячэйка арганізавала вайсковы куток пры камсамольскім клюбе і гурток вайсковых ведаў.

147 тыс. руб. на школьнае будаўніцтва

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). Акрвыканком устанавіў агульны фонд школьнага будаўніцтва па акрузе на 1927-28 г. на суму 147.000 руб. З гэтай сумы 82.000 руб. вызначана на новае школьнае будаўніцтва. Райвыканкомам даручана прыняць меры да ўцягненьня ў справу школьнага будаўніцтва сродкаў насельніцтва.

М.

Будаўнікі мосту праз Дзьвіну вітаюць ЦК КП(б)Б

ПОЛАЦАК. Ад імя 4.000 удзельнікаў мітынгу ўрачыстага адкрыцьця мосту імя Парыскай Камуны каля м. Ула шлем гарачае прывітаньне ЦК КП(б)Б —ідэйнаму кіраўніку рабоча-сялянскіх мас, пад кіраўніцтвам якога будуецца сацыялізм.

Непасрэдныя будаўнікі мосту, інжынэры і тэхнікі на вылазку часткі інжынэраў контр-рэвалюцыі ў Донбасе, адмяжоўваючыся ад іх, заявілі, што яны ўперад будуць з гонарам выконваць работу, якая даручаецца ім савецкім урадам.

3.000 руб. на пабудову лазьняў

ВОРША. (Уласны кар.). Акрвыканком разьмеркаваў на раёнах акругі вызначаныя па мясцовым бюджэце 3.000 руб. на пабудову 12 лазьняў у сельскіх мясцовасьцях. На кожны раён прыпадае па 250 руб. на пабудову аднэй лазьні. Гэтыя сродкі павінны пайсьці толькі на абсталяваньне лазьні, а не на куплю матар'ялаў.

Акрвыканком запрапанаваў райвыканкомам паставіць перад насельніцтвам пытаньне аб дадатковым адшуканьні сродкаў. Лес на пабудову лазьняў павінен быць адпушчаны з лясоў мясцовага значэньня.

А. М.

АТРУЧАНАЯ ЗБРОЯ

Паклёны, ашуканства зрабіліся ўлюбёнымі прыёмамі польскіх акупантаў у барацьбе супроць рэвалюцыйна-вызваленчага руху ў Зах. Беларусі. Міністар юстыцыі Мэйштовіч, ініцыятар кампаніі супроць Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады,—сам буйнейшы памешчык Зах. Беларусі,—зварачаўся да распаўсюджаньня праз свой друк недарэчнейшых выдумак аб Грамадзе і грамадаўцах. Любое крымінальнае злачынства прыпісвалася зараз-жа Грамадзе, любая стыхійная навала, па думцы гэтага выканаўцы памешчыцкае справядлівасьці, былі вынікам чыннасьці Грамады. Прылізанымі «культурнымі» гэроямі польскае ахранкі дакладна капіравалася справа Бэйліса з тэю толькі розьніцаю, што ахвярай царскага «правасудзьдзя» былі яўрэі, ахвярамі-ж польскага ў даны момант зрабіліся масы працоўнага і эксплёатаванага беларускага народу.

Зараз, калі польскія фашыстыя шляхам судовых зьдзекаў падагульваюць вынікі крывавай паласы тэрору, закончанай разгромам Беларускай Грамады, калі ўсё больш і больш ясным становіцца беззаконьне разгрому Грамады і нягрунтоўнасьць працэсу супроць яе арганізатараў і кіраўнікоў нават з пункту гледжаньня буржуазных прававых норм,—правакацыя, страшэнны паклёп і ашуканства маюць выключнае і рашаючае значэньне і ўжываюцца ініцыятарамі працэсу з нячуванай нахабнасьцю.

4-га сакавіка бягучага году намесьнік генэральнага сакратара Сялянскага Інтэрнацыяналу тав. Домбаль на старонках маскоўскае «Праўды» выкрыў правакацыйныя махінацыі польскае ахранкі ў справе Беларускай С.-Р. Грамады. Гэты артыкул, які выкрыў усю нягрунтоўнасьць абвінавачаньняў, што высоўваюцца супроць арганізатараў, кіраўнікоў і радавых дзеячоў Грамады, абурыў польскія кіруючыя колы. На старонках «Газэты Поранней», раней «Два Грошы», нехта, выдаючы сябе за «ўласнага маскоўскага карэспандэнта» гэтае газэты, прысьвячае сваю нібы карэспандэнцыю «разгляду» артыкулу тав. Домбаля.

Гэта «карэспандэнцыя» да таго злосна і бессаромна перадзёргвае артыкул тав. Домбаля, што нават на старонках прадажнага, фашысцкага польскага друку, які нас шмат да чаго прывучыў, гэта заметка здаецца «из ряда вон выходящей». Бясспрэчна, у ёй адчуваецца стыль яе рэдактара, пагромных спраў майстра Садзевіча—гэтага польскага Крушавана, які адчуваючы, што карабель эндэцыі канчаткова ідзе на дно, тыдні два таму назад перакінуўся ў лягэр Пілсудзкага.

Сярод раду перадзержак ёсьць абзац, які трэба супаставіць з адпаведным абзацам з артыкулу тав. Домбаля, каб пераканацца, якімі бруднымі мэтадамі стварасцца атмасфэра варожасьці і нянавісьці да Беларускай Грамады сярод дробнабуржуазных мас Польшчы. Фашысцкая рэптылія ў Варшаве піша:

«Самым сьмешным, аднак, зьяўляецца сьвятое абурэньне Тамаша Домбаля, калі ён піша, што выданыя ў Данцыгу Ульянавым 15 тыс. даляраў Тарашкевічу і іншым паслом з Беларускае Грамады, зусім не прызначаліся на **арганізацыю паўстаньня**, накіраванага супроць Польшчы, у выпадку, калі гэта апошняя захацела-б ваяваць супроць саветаў, але на зусім іншыя мэты, імевна—**гаспадарча-грамадзкія**» (падкрэсьлена намі. С.Б.Ц.).

Нічога падобнага ва ўсім артыкуле тав. Домбаля, зразумела, ня было напісана. Тав. Домбаль у «Праўдзе» пісаў, што:

«Польскі фашысцкі друк агаласіў «сэнсацыйныя паказаньні» Гурына, **які пацьвярджае, быццам-бы** ў сьнежні 1925 г. у Данцыгу адбылася канфэрэнцыя Тарашкевіча і Рак-Міхайлоўскага з прадстаўнікамі кампартыі Польшчы і Зах. Бел., **на якой быццам** бы быў старшынёю першы сакратар варшаўскага паўнамоцнага прадстаўніцтва СССР тав. Ульянаў. Далей сьцьвярджаецца, што быццам-бы кіраўнікі Грамады абавязаліся на гэтай канфэрэнцыі арганізаваць паўстаньне ў выпадку вайны Польшчы з СССР або наогул, калі гэта СССР будзе патрэбна. За гэта **яны быццам-бы** атрымалі 16.000 даляраў».

Далей тав. Домбаль зазначае, што ўсе гэтыя абвінавачаньні, заснаваныя на «паказаньнях» правакатара Гурына, ня маюць ніякае каштоўнасьці, бо ўжо ў канцы 1924 г. Гурын быў выкрыт КПЗБ, як правакатар, і ніхто з камуністых і грамадаўцаў з гэтым тыпам ніякіх сувязяй не падтрымліваў. Значыцца, Гурын хлусіў, калі «выкрываў» мнімую змову Тарашкевіча і Грамады, якая павінна была адбыцца, паводле яго паказаньняў і абвінаваўчага акту, **у сьнежні 1925 г.** А раскол у Беларускім Клюбе, у выніку якога стварыўся соймавы клюб Беларускай Грамады, адбыўся ў 1925 г., праз год пасьля выкрыцьця Гурына. Грамада-ж, як масавая арганізацыя узьнікла ў пачатку 1926 г., значыцца, гады праз паўтара. Нідзе ў артыкуле т. Домбаля няма зазначэньня, што «Тарашкевіч і іншыя паслы з Беларускае Грамады атрымалі 15.000 даляраў на «гаспадарча-грамадзкія мэты», як зазначае фашысцкая рэптылія, нібы цытуючы Домбаля.

Гэтай спасылкай на Домбаля брудная, здрадніцкая газэтная прастытутка жадае стварыць сярод шырокае публікі Польшчы ўражаньне, што паказаньні правакатара Гурына правільныя, бо кіраўнік Сялянскага Інтэрнацыяналу т. Домбаль нібы не адмаўляе самога факту атрыманьня 15.000 даляраў Тарашкевічам, ён толькі нібы спрачаецца аб прызначэньні гэтых грошай—не на паўстаньне, а на культурна-асьветныя мэты. А мы ведаем, якія гэта «культурна-асьветныя мэты» ў бальшавікоў—падміргвае газэта пагромшчыкаў сваім чытачом.

Зразумела, гэта карэспандэнцыя разьлічана ня толькі на польскага чытача. Такога-ж агідна-бруднага тыпу ўласныя карэспандэнты здрадніцкай прэсы Лёндану і Парыжу—усіх гэтых «Морнінг Пост», «Фігаро» падхопяць гэту «карэспандэнцыю з Масквы» і пусьцяць па сьвеце гуляць брудны паклёп аб «савецкім золаце», спасылаючыся на «Праўду» і Домбаля і абвяляючы гэтым і апраўдваючы крывавы рэжым польскіх акупантаў у адносінах да паднявольных і эксплёатаваных мас Зах. Беларусі.

Але гэтыя хітрыя, шулерскія штукі польскіх акупантаў Зах. Беларусі іх ня выратуюць. Праўда аб страшэнным становішчы працоўных мас Зах.Беларусі,праўда аб працэсе Грамады, у асобе павадыроў якое фашысцкая дыктатура пасадзіла, 10 бе... лаўку падсудных увесь беларускі працоўны народ—дойдзе да працоўных мас усяго сьвету, наперакор усім паклёпніцкім хітрыкам фашысцкае прэсы. С. Б. Ціханаў.

ведвае абсьледаваньне па далейшае. Тут розныя агаворачкі, адпісачкі — ня ў модзе. Хітрасьць апанэнта разьбіваецца дзелавымі, здаровымі довадамі і, урэшце, прыцісьнуты да сьцяны апанэнт прымушан прызнаць свае памылкі...

Сёньня чырванеюць кіраўнікі Менскага ЦРК. Пытаньні, што ставяць члены калегіі РСІ, прымушаюць прадстаўнікоў МЦРК круціцца ў крэсьле, нэрвова паціраць рукі і... выкручвацца. Нельга-ж так адразу прызнаць свае памылкі. І кіраўнікі МЦРК прабуюць, а можа ўдасца выйсьці сухімі з вады.

Асноўная віна МЦРК у тым, што ён распачаў пабудову заводу, маючы на руках толькі эскізны праект яго. Ня было ніводнага рабочага чарцяжу, ня было вырашана адно з самых асноўных пытаньняў—аб абсталяваньні апальваньня і вэнтыляцыі. МЦРК спадзяваўся на „а можа“. Апраўдваньні кіраўнікоў МЦРК зводзяцца да таго, што тады, увосень 1926 г., калі пачалі будаваць завод, ня была яшчэ распрацавана сыстэма вэнтыляцыі па хлебазаводах наогул і МЦРК спадзяваўся, што да моманту сканчэньня работ нехта „ниспошлет“ ім сыстэму вэнтыляцыі. Але гэтага ня здарылася.

Завод афіцыяльна быў закончан 7-га лістапада („падарунак“ Кастрычніку!) і ў гэты-ж час павінен быў быць пушчан у ход. Але... ня было апальваньня і вэнтыляцыі і гэта затармазіла пачатак работы яшчэ на тры месяцы. Колькі гэта прынясло страты? Адны толькі проценты на затрачаны і нявыкарыстаны капітал складаюць 18.000 р. (лічачы па 12 проц. гадавых).

І вось, на пасяджэньні калегіі РСІ кіраўнікі МЦРК ужываюць усю сваю зваротлівасьць, каб даказаць, што іншага выхаду ня было.

— Нас прымушалі пачаць пабудову заводу і мы прымушаны былі гэта зрабіць...

— Хто вас прымушаў?

Выяўляецца, што ніхто не прымушаў. МЦРК ставіў толькі пытаньне аб грошах і адпаведныя інстанцыі адказвалі:

— Можаце пачаць пабудову, грошы дамо...

Але калі-б МЦРК ставіў пытаньне аб тым, што адсутнасьць усіх чарцяжоў і няввысьветленасьць пытаньня аб вэнтыляцыі можа прывесьці да страт, хто-б захацеў узяць на сябе такую адказнасьць і прапанаваць неадкладна пачаць пабудову заводу?

Добра, што праф. Гофман толькі незадоўга да сканчэньня пабудовы заводу склаў удалы праект вэнтыляцыі. Калі-б гэтага ня здарылася, завод стаяў-бы год, або на заводзе зрабілі-б законную вэнтыляцыю - некалькі дзесяткаў „вартушак“.

Гэта памылка, г. зн. адсутнасьць дэтальна закончанага пляну пабудовы,—як правільна зазначыў тав. Калнін,—зьяўляецца асноўным. За гэта і „крылі“ МЦРК, і гэта кіраўнікоў МЦРК паставілі на від.

Рэшта ўжо была вынікам гэтай асноўнай памылкі.

І розьніца паміж папярэднім і выканаўчым каштарысам на 100—150.000 рублёў, і позьні пачатак работ (у лістападзе 1926 г.) і перарабленьне некаторых рабочых чарцяжоў, і вялікія накладныя выдаткі (24.000 руб.) і г. д. —усё гэта зьявілася вынікам непрадуманага да канца пляну работ.

Апошняя спроба МЦРК апраўдаць сябе тым, што „ўсе так будуюць“, і што „параўнаўча“ перавыдатак не такі ўжо вялікі, ні да чаго не прывяла і прапанова аб тым, каб паставіць праўленьню МЦРК на від ня зусім плянавую ... была прынята аднагалосна...

Ці навучыць гэта нашы гаспадарчыя арганізацыі больш уважліва адносіцца да капітальнага будаўніцтва? Пажывем —убачым.

Праўдзін.

РЭАЛІЗАЦЫЯ ПАЗЫКІ

Камітэты ўзаемадапамогі бюракратычна адносяцца да справы.—„Дом Селяніна“, які ня мае аблігацый.—Нядбайнасьць сельсаветаў і райвыканкомаў.—Лясьніцтвы і аграномы не разварушыліся.

Ход рэалізацыі пазыкі па БССР

Паступіўшыя з месц весткі на 15 сакавіка паказваюць, што тэмп рэалізацыі пазыкі па БССР нездавальняючы.

На апошнім месцы ў справе рэалізацыі стаіць Аршанская акруга, выканаўшы заданьне толькі на 19,5 проц, у той час, як іншыя акругі, напрыклад, Бабруйская выканала на 55,3 проц., Мазырская—на 54,1, Полацкая 52,6 проц., Менская, Магілеўская і Віцебская акругі выканалі: першая—29,1 проц., другая—37,9 проц. і трэцяя—28,9 проц.

Гэта тлумачыцца тым, што некаторыя працаўнікі адносяцца да распаўсюджаньня пазыкі нядбайна. Каапэрацыйныя арганізацыі да кампаніі падыходзяць з фармальнага боку, не вядуць вытлумачальнай працы сярод пайшчыкаў, не скарыстоўваюць для гэтай мэты каапэрацыйны актыў упоўнаважаных, слаба ўцягнуты ў працу камітэты сялянскае ўзаемадапамогі і члены. Большасьць каапэратываў лічаць немэтазгодным склікаць нарады ўпаўнаважаных па пытаньні аб пазыцы. Яскравым прыкладам добра пастаўленай арганізацыйнай і вытлумачальнай працы можа паслужыць Вульскі раён, у якім мабілізаваны цэлы рад таварышоў з раённага актыву для правядзеньня адпаведнай працы ў сельсаветах. Усе мабілізаваныя таварышы выяжджаюць аднначасова ў адзін сельсавет, разыходзяцца па асобных вёсках і праводзяць там агульныя сялянскія сходы. А пасьля сходу абходзяць усе двары, прапануючы набыць аблігацыю. Гэта самы лепшы мэтад.

Бываюць выпадкі, калі контр-агэнты выручаныя ад рэалізацыі грошы не здаюць сваячасова ў касы райвыканкому, а пускаюць іх у зварот на куплю тавараў.

Лясьніцтвы, раённыя аграномы і інш. зямельныя працаўнікі ў большай сваёй частцы амаль ня ўдзельнічаюць у рэалізацыі пазыкі, лічачы, што гэта не датычыць іх. Напрыклад, Сьвяцкае лясьніцтва на 1 сакавіка не рэалізавала ні аднэй аблігацыі.

Ня гледзячы на тое, што кампанія рэалізацыі пазыкі праводзіцца ўжо амаль два месяцы—Наркамзем да гэтага часу ня выдаў спэцыяльных дырэктыў, прысьвечаных рэалізацыі пазыкі.

Вось тыя недахопы кампаніі, на якія трэба зьвярнуць сур'ёзную ўвагу ўсёй грамадзкасьці.

Рабцэвіч.

Няпрыглядны малюнак

МАГІЛЕЎ. (Уласны кар.). Агульная сума рэалізаванай па акрузе пазыкі вельмі невялікая.

Асноўныя контр-агэнты рэалізацыі пазыкі (сельсаветы разам з райвыканкомамі) далі толькі каля 30 процантаў пазыкі. Гэты процант можна-б лічыць здавальняючым, калі-б абсалютная сума ня была вельмі малою.

Далей, каапэрацыя ўсіх выглядаў рэалізавала 7,8 проц. Гэты процант ні ў якім разе нельга лічыць здавальняючым.

Няпрыглядны малюнак даюць камітэты ўзаемадапамогі. Іх удзел у пазыцы складае толькі 0,5 проц. Яны ня толькі не распаўсюджвалі пазыкі, але нават і ня выканалі заданьня свайго цэнтру—аб набыцьці на кожны камітэт па 20 рублёў аблігацый. Па акрузе ў палове раёнаў (Лупалаўскі, Чавускі, Чэрыкаўскі і інш.) **камітэты не рэалізавалі ніводнай аблігацыі.**

Велізарныя сумы выплачаны сёлета лесазагатоўчымі арганізацыямі. Але рэалізавалі пазыкі яны на ўсім нязначную суму, усяго на 7,5 проц.

Нарэшце, чырвонаармейскія часьці падпісаліся амаль на чацьвертую частку (24 проц.) усёй рэалізаванай па акрузе сумы. Гэты процант яскравейшым чынам паказвае, як мала зроблена для распаўсюджаньня пазыкі на вёсцы.

Тлумачыцца гэта тым, што да пазыкі падыйшлі фармальна-бюракратычна. Праўда, гэта машына круцілася спраўна. Склікалі нарады, заслухоўвалі, выносілі пастановы і... спадзяваліся, што пазыка пойдзе самацёкам.

У справе насьпяховай рэалізацыі пазыкі можна зрабіць шмат больш. Аб гэтым паказвае практыка працы ў Быхаўскім раёне. Спачатку гэты раён стаяў на адным з апошніх месц. Але, нарэшце, працу ў ім разварушылі, і ён, высунуўся на першае месца з-за таго, што ў раёне зьнімалі з пасады за дрэнныя адносіны да пазыкі старшынь і сакратароў сельсаветаў і г. д.

Лепшымі раёнамі па распаўсюджаньні пазыкі па акрузе трэба лічыць ня тыя, якія значацца па афіцыяльных вестак, ня Крычаўскі і Карманскі, дзе львіная доля праданых аблігацый выпадае на долю будаўнічых рабочых і рабочых па лесазагатоўках, а—Быхаўскі, Прапойскі, Клімавіцкі і Кась-

«Іншыя» распаўсюджальнікі пазыкі (паасобныя агенты, сяляне, на-

Полаччына распаўсюдзіла 52,55 проц. заданьня

ПОЛАЦАК. (Уласны кар.) На 15 сакавіка па ўсёй акрузе распаўсюджана аблігацый сялянскай пазыкі на 100.897 рублёў, што складае 52,55 проц. заданьня. З гэтай сумы непасрэдна сялянамі ўзята аблігацый 29,9 проц., а рэшта распаўсюджана сярод чырвонаармейцаў Полацкага гарнізону.

Першымі раёнамі па распаўсюджаньні ідуць: Полацкі, які выканаў на 44,68 проц. заданьня, Дрысенскі—на 31,5 проц.

Апошнім ідзе Асьвейскі раён, які распаўсюдзіў толькі 9,79 проц. заданьня.

У часе абсьледваньня працы Асьвейскага РВК па распаўсюджаньні пазыкі вызначан цэлы рад ляпсусаў з боку РВК. Сельскія камісіі ў работу ня ўцягнуты і працай гэтай ня цікавяцца.

Кіраўніцтва работай сельскіх камісій з боку РВК зусім амаль ня было і г. д.

А Саф'янаўскі сельсавет, Дрысенскага раёну, **з 2.000 р. распаўсюдзіў толькі на 5 руб.**

Контр-агэнты на паперы

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). Апошняя сямідзёўка рэалізацыі пазыкі дала зьніжэньне на 25.000 руб. супроць мінулай сямідзёўкі.

Такое зьніжэньне тлумачыцца тым, што дагэтуль яшчэ ў радзе раёнаў ёсьць выпадкі, калі контр і суб-агэнты лічацца толькі на паперы і ніякай працы не праводзяць. Таксама заўважваюцца нядбайныя адносіны да пазыкі з боку некаторых сельсаветаў і нават райвыканкомаў. Напрыклад, Любанскі раён сваё заданьне выканаў на 12 проц., Старобінскі—на 14 і Чырвона-Слабодзкі—на 18 проц. Гэтыя раёны стаяць на апошнім месцы па рэалізацыі пазыкі ў Бабруйшчыне.

Усяго рэалізавана пазыкі на 212.702 руб.

Камсамольцы набылі аблігацыі

МАГІЛЕЎ. (Уласны кар.). У вёсцы Жукава з 90 двароў маюць аблігацыі 86.

Кожны з камсамольцаў Благавіцкай ячэйкі набыў па поўаблігацыі і распаўсюджана імі пазыкі на 152 р.

Настаўнікі Прапойскай сямігодкі купілі аблігацый на 290 р.

Скарачэньне адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў—пад кантроль мас

Вытворчыя нарады і экономкамісіі—актыўныя праваднікі мерапрыемстваў, намечаных РСІ. Неаслабны кантроль шырокіх мас—гарантыя пасьпяховага правядзеньня кампаніі

Гэтымі днямі наркамат РСІ закончыў работу па пераглядзе каштарысаў установ і прадпрыемстваў на 1927-28 г. і намеціў рад мерапрыемстваў у галіне скарачэньня адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў.

Зараз РСІ прыступае да шырокай растлумачальнай кампаніі на прадпрыемствах і ўстановах аб значэньні і парадку правядзеньня дырэктывы ўраду аб скарачэньні адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў.

Для гэтай мэты ва ўстановах і на прадпрыемствах РСІ мяркуе склікаць агульныя сходы рабочых і служачых для абгаварэньня гэтых пытаньняў. На агульных сходах будуць ставіцца два даклады: адзін—прадстаўніка ЦКК-РСІ або АКК і другі—кіраўніка ўстановы ці прадпрыемства аб канкрэтным выкананьні дырэктывы па данай установе ці прадпрыемстве.

У сваёй пастанове прэзыдыум ЦКК вызначыў асноўныя моманты дакладу кіраўніка ўстановы ці прадпрыемства, якіх кіраўнік павінен будзе прытрымлівацца. Гэтыя асноўныя моманты наступныя: **ступень скарачэньня выдаткаў па каштарысе на 1927-28 г. у параўнаньні з фактычнымі выдаткамі 1926-27 г., за лік якіх выдаткаў выканана скарачэньне, ці ахоплены скарачэньнем усе неабходныя выдаткі і прычыны нескарачэньня таго ці іншага артыкулу выдаткаў, як выконваецца і ці будзе даскана выканан да канца году намечаны каштарыс у цэлым.**

Адпаведна заданьню агульнага сходу рабочых і служачых, вытворчая ці эканомкамісія пры фактычнай праверцы зьніжэньня выдаткаў павінны будуць устанавіць: колькі было асыгнавана па каштарысе на адміністрацыйна-гаспадарчыя выдаткі за пэрыяд з пачатку гаспадарчага году да моманту праверкі і колькі сапраўды было выдатка-

КУЛАКІ затрымліваюць ЗДАЧУ ІЛЬНУ

КАНТРАКТАЦЫЯ—ПАД ПАГРОЗАЙ ЗРЫВУ

Мясцовыя ўлады ня робяць націску на заможны элемэнт

Як цаніць ход ільна-загатовак

Ільняны рынак Беларусі хавае ў сабе шмат загадковага, незразумелага. Па даных ЦСУ, паложаных у аснову плянавых меркаваньняў, валавы збор ільну ў гэтым годзе складае 46,7 тысяч тон супроць 33,1 тысяч у папярэднім годзе—павялічэньне на 41 проц. Натуральна таму, што пэрспэктывы ў галіне ільна-загатовак былі вельмі спрыяючымі, і плян прадугледжваў зьняцьце з рынку 8.190 тон валакна супроць 6.730 тон фактычных загатовак у мінулым годзе.

Аднак, не пасьпелі яшчэ загатоўкі належным чынам разгарнуцца, як яны ўжо пайшлі на спад.

Наогул загатоўкі на 1-га сакавіка аказваюцца нават ніжэй мінулага году на 2 проц.

Як расцэньваць ход ільна-загатовак?

Калі выходзіць з прыведзеных вышэй даных, дык ход загатовак, зразумела, павінен быць расцэнен, як вельмі нездавальняючы. Але пасьлядоўныя даныя таго-ж ЦСУ ня толькі не гавораць аб росьце ўраджайнасьці, але сьведчаць, як быццам, аб упадзе яе нават параўнальна з мінулым неўраджайным годам на 0,2 балы.

Аднак, і ў гэтай паніжанай ацэнцы ўраджаю ЦСУ, як відаць, сумняваецца. У выпушчаным гэтымі днямі каляндары-справачніку на 1928 г. супроць пытаньня аб ураджайнасьці ільну-валакна ёсьць пропуск, г. зн. ЦСУ адмаўляецца даць свой кампэтэнтны адказ на гэта пытаньне. Тым менш гэта могуць зрабіць нашы гаспадарчыя і рэгулюючыя органы.

А ад вызначэньня ўраджайнасьці і валавога збору залежаць неабходныя мерапрыемствы на гэтым рынку, наша палітыка ў адносінах трымальнікаў ільну. Прыходзіцца такім чынам працаваць усьляпую, без выстарчальнай упэўненасьці ў эфэктнасьці тых ці іншых мерапрыемстваў.

* * *

Ці ёсьць лён наогул—вось на якое пытаньне мы павінны перш за ўсё адказаць для таго, каб прадпрыняць тыя ці іншыя мерапрыемствы.

Можна дапусьціць, што валавы збор ільну і таварнасьць яго ў бягучым годзе некалькі павялічаны. У дадатак яшчэ частка саломкі з прычыны ранняга наступленьня зімы ў бягучым годзе засталася пад сьнегам. Гэта саломка зможа быць часткова скарыстана толькі, калі растане сьнег.

Гэта, зразумела, ня значыць, што ільну ўжо няма. Лён яшчэ ва многіх гаспадарках і асабліва заможных ёсьць. З прычыны суровай зімы гэтага году лён ва многіх мясцох яшчэ ня цёрты. Гэты лён паступіць на рынак у сакавіку-красавіку.

Калі ў папярэднія гады пэрыяд кастрычнік — люты даваў каля 70 проц. гадавога выніку загатовак, дык у гэтым годзе загатоўчая кампанія нясумненна зацягнецца. Адсюль і неабходныя вывады адносна работы нашага загатоўчага апарату. Ня можа быць і гутаркі аб згортваньні або якім-небудзь скарачэньні загатоўчага апарату. А такія тэндэнцыі мелі месца.

Неабходна таксама прыняць усе меры да таго, каб саломка, што засталася пад сьнегам, была выкарыстана і каб сяляне ня ўжылі гэтае саломкі на подсьціл для жывёлы. А такая небясьпечнасьць нясумненна ёсьць, бо ў кожным асобным выпадку саломкі засталося няшмат, і селяніну можа будзе нявыгодна займацца апрацоўкаю яе ў разгар пасеўнай кампаніі. Таму неабходна арганізаваць загатоўку саломкі ў сырым выдзе з апрацоўкай яе ўласнымі сродкамі.

Загатоўчая кампанія яшчэ на скончылася. Надзеі часткі трымальнікаў ільну на павышэньне цэн ні ў якім выпадку не павінны быць апраўданы.

* * *

Нашы і дзяржаўныя, і каапэрацыйныя і гаспадарчыя арганізацыі моцна разварушыліся. На «ільняны фронт» кінуты ўсе сілы і сродкі. Аднак, некаторыя арганізацыі ўжо вельмі «разварушыліся», а ўсякі лішак толькі шкодзіць справе. Вось ясны ўзорчык недапушчальнай недагаворанасьці і галавацяпства.

Белсельсаюз разлажыў свой плян ільна-загатовак па асобных с.-г. таварыствах. Райвыканкомы-ж, атрымаўшы адпаведныя заданьні, таксама разлажылі іх па с.-г. таварыствах. У выніку т-ва, якое атрымала ад Белсельсаюзу заданьне загатовіць 120 пуд. ільну-валакна, атрымлівае ад адпаведнага райвыканкому адносіну наступнага зьместу (поўны адбітак):

> Председателю Заберезинского с.-х. товарищества.
>
> Предлагается вам срочно приступить к заготовке льна-волокна; по разверстке вам на ваше товарищество возложено 8 пудов льна-волокна в случае вами не будет заготовлено, то вы будете отвечать и вещь возможная, что можете и у прокурора побывать за невыполнение этой директивы и вы будите это льно-волокно сдавать в пригородную потребкооперацию и за это вы получите на эту суму муки и суконной шерсти и давайте каждые десять дней сводку в РВК.
>
> В. и. Старшинт РВК (подпись).

У гэтых адносінах усё добра характэрна—і стыль і форма звароту ў каапэрацыйную арганізацыю і патрабаваньне аб дзесяцідзённых зводках аб ходзе загатовак 8 пуд. ільну.

Гэты факт сьведчыць аб недагаворанасьці, лішнім шуме і галавацяпстве, здольным сарваць загатоўчую кампанію.

Паніка і лішняя «прыткасьць» таксама шкодныя, як і бязьдзейнасьць.

А. Расін.

Абсьледваньне ільна-загатовак на мясцох

Магілеўская акруга

Намесьнік наркамзему т. Валодзька, які вярнуўся з Магілеўшчыны, у гутарцы з нашым супрацоўнікам заявіў:

Ільназагатоўкі на Магілеўшчыне моцна адстаюць ад плянавага заданьня. Якія тут ёсьць прычыны?

Перш за ўсё трэба адзначыць, што акругі з вялікім спазьненьнем атрымалі з цэнтру плянавыя заданьні

Між тым у сялян Краснапольскага раёну, як і ў другіх раёнах, налічча ільну і плянькі было выстарчальнае для таго, каб здаць іх на дагаворы.

Мы ў Магілеўшчыне маем невыкананьне плянавага заданьня, дзякуючы нядбайнасьці мясцовай улады і загатоўшчыкаў. Вінаватыя ў гэтай нядбайнасьці будуць прыцяг-

элемэнты нават поўнасьцю не ўнесьлі патрэбных з іх плацяжоў, а мясцовыя ўлады паводзілі вушамі і нічога не рабілі, каб націснуць на гэтыя кулацкія элемэнты.

Работа па правядзеньні кантрактацыі новых пасеваў ільну таксама праходзіць хрэнна. На мясцох да гэтага часу не атрымана лічбаў

ПАРТЫЙНЫЯ ДЫРЭКТЫВЫ НЯ ВЫКАНАНЫ

Фонды каапэраваньня беднаты ляжаць мёртвым грузам

Дырэктывы партыі аб максымальным уцягненьні беднаты ў каапэрацыю, асабліва сельска-гаспадарчую, досыць ясныя і асобных яшчэ напамінаньняў наконт гэтага, здавалася-б, не патрэбна.

Наколькі-ж поўна і своечасова выконваюцца гэтыя важнейшыя дырэктывы тымі, на каторых ляжыць абавязак правядзеньня іх у жыцьцё?

Некалькі фактаў унясуць у гэтае пытаньне яснасьць.

На даных Белкаапсаюзу рэшта невыкарыстанага фонду па ўсёй рэспубліцы на 1-га кастрычніка 1927 г. раўняецца 43.214 руб. ці 29,9 проц. Сума, як бачыце, пры нашай беднасьці досыць значная.

Калі зьвярнуцца да сельска-гаспадарчай каапэрацыі, дык там справа абстаіць яшчэ горш. Так, па даных Белсельбанку з агульнай сумы фонду на 1926-27 г. у 37.500 р. скарыстана на 1-X—27 г. толькі 22.500 руб., не скарыстана—15.000 руб. ці 40 проц., а на папярэдніх даных Белсельсаюзу процант нескарыстанага фонду раўняецца 43,2 проц. Ужо з гэтых цэнтральных зводак відаць, што дырэктыва выконваецца надта дрэнна.

А як-жа справа абстаіць у нізох?

З 7 с.-г. крэдытных таварыстваў, узятых для прыкладу, толькі тры фонд скарысталі поўнасьцю, а рэшта на 1-X не скарыстала ад 27 да 100 проц.

Так, Дрысенскае не скарыстала на 80 проц., і гэта пагранічнае таварыства. Ветрынскае, таксама пагранічнае,—на 47 проц., а Лёзьнянскае фонд каапэраваньня беднаты на працягу году скарыстала толькі на 7 проц.

Палессаюз (Гомельская акруга) з 4.368 р. фонду разьмеркаваў па нізоўцы ўсяго толькі 1.600 р. ці 36,6 проц., а рэшту злачынна марынаваў у сябе.

Як бачыце, цэнтральныя зводкі, даючы сярэднія сумарныя даныя, у агульнай масе толькі зьмякчаюць сапраўднае становішча справы ў нізох.

Ёсьць і бюракратычнае апраўданьне ў невыкананьні дырэктыў. Моў, мы **робім запытаньні КСУ аб прысылцы нам сьпісаў беднаты**, якая падлягае каапэраваньню, а яны не прысылаюць.

Аб тым, што і селькомы вінаваты ў гэтым, як і кіраўнікі каапэратываў, спрачацца ня прыходзіцца. Яны таксама адносяцца да гэтага пытаньня фармальна, досыць часта складаюць сьпісы канцылярскім шляхам, без уцягненьня самое беднаты, чаму ў сьпісы пападаюць і не беднякі. А сапраўднымі падбухторшчыкамі па арганізацыі і каапэраваньні бядняцкіх мас павінны быць яны.

А яны... яны выкручваюцца папяровым мэтадам каапэраваньня.

Як-жа глядзяць на такое ненармальнае становішча кіруючыя органы каапэрацыі?

Не заўсёды правільна, і нават дзе-ні-дзе фармальна. Яскравым пацьвярджэньнем гэтага можа служыць наступны факт.

Праўленьне Белкаапсаюзу, атрымаўшы даныя аб стане фонду ў Палессаюзе (аб чым гаварылася вышэй) 8-II-28 г., прат. № 22, ухваляе такую пастанову: «Праўленьню Палессаюзу абвясьціць вымову, а загадчыку аргаддзелам саюзу (адказна, галоўны вінаваты) **паставіць пытаньне аб зьмяшчэньні з пасады, ці даць яму наказ адносіцца больш сур'ёзна да даручанай работы**». Сапраўды, клясычная пастанова. Ні халадна, ні горача.

Два бакі аднэй мэдалі: на адным строгі, гнеўны твар, на другім—мяккі, сантымэнтальны, з адзнакамі «каапэрацыйнай дэмакратыі». Так змагацца з парушыцелямі дырэктыў, гэта значыць змагацца нягоднымі сродкамі.

У адносінах да парушыцеляў ці невыканаўцаў трэба паставіць пытаньне так, каб у далейшым другім ня было ахвоты так рабіць.

М. Г.

Тэлеграма тав. Арджанікідзе

НК РСІ Беларусі ўчора атрымаў ад НК РСІ СССР тав. С. Арджанікідзе наступную тэлеграму:

«Паступаюць і далей з раду месц зьвесткі аб нескарыстаньні фондаў каапэраваньня і крэдытаваньня беднаты. Забясьпечце больш хуткае разасыгнаваньне і вылучэньне на бягучы год сродкаў у бядняцкія фонды, ужыўшы адначасова тэрміновыя меры да найбольш поўнага скарыстаньня мясцамі маючыхся фондаў, а таксама, каб імі магла карыстацца бедната ў бягучую пасеўную кампанію».

У сувязі з гэтай тэлеграмай Наркам РСІ прыступіў да высьвятленьня, калі і як каапэрацыя і с.-г. банк разасыгнавалі сродкі ў фонды крэдытаваньня і каапэраваньня беднаты і як гэтыя сродкі прасоўваюцца да сялянства.

ўвесь час рэалізацыі сялянскай пазыкі па раёне распаўсюджана 9,3 проц. ... за 1 з палов. месяцы рэалізавала ўсяго на 15 руб., а лясьніцтва, якое штомесячна выплачвае за распрацоўку па 3—4 т. р., рэалізавала за ўвесь час на 100 р.

Не прадалі ніводнай абліґацыі

БАРЫСАЎ. (Уласны кар.). У самым цэнтры гораду знаходзіцца вялікі «дом селяніна», які кожны дзень наведваецца вялізнай колькасьцю сялян. Але толькі адзін сіратлівы плякат нагадвае тут аб сялянскай пазыцы, а саміх абліґацый—няма і ўспаміну.

— Мы свой абавязак, уласна кажучы, выканалі,—заявіў мне загадчык домам на пытаньне аб рэалізацыі пазыкі ў доме селяніна. У лютым было праведзена каля 5 гутарак аб значэньні пазыкі...

— Але ці прадалі вы хоць адну абліґацыю?—яшчэ раз пацікавіўся я.

— Не, і не прабавалі, бо абліґацыі ў нас 10-рублёвыя, а хто яе—дзесяцірублёвую купіць?

І так, з-за гультайства падзяліць 10р. абліґацыю на часткі на любую суму—марнее жывая справа. Асабліва прыкра, што нават загадчык домам ня ведае аб парадку выпушчаньне сялянскае пазыкі,—а што-ж казаць аб сялянах, што наведваюць «дом селяніна».

В. Лісэвіч.

... з аднаго артыкулу ў другі, ці мае месца перавышэньне фактычных адміністрацыйна-гаспадарчых ... рысу па фондзе зарплаты, пашырэньні штатаў, прыёме пасьля вытваранага скарачэньня часовых ці пяштатных працаўнікоў, павышэньні норм аплаты і г. д.

Потым вытворчая ці эканомкомісія вынікі сваёй работы павінны будуць паставіць на абгаварэньне агульных сходаў рабочых і служачых і гэтыя сходы павінны будуць выказаць сваю думку аб выкананьні дырэктывы ў цэлым.

Такім чынам, асноўная мэта, якую ставіць сабе ЦКК-РСІ—**уцягнуць шырокія масы рабочых і служачых у абгаварэньне выкананьня дырэктывы ўраду аб зьніжэньні адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў—будзе дасягнута.**

У бліжэйшыя дні адбудзецца нарада старшынь вытворчых і эканомкамісій разам з старшынямі фабзаўкомаў, якая склікаецца РСІ разам з ЦСПСБ; гэта нарада будзе сыгналам да пачатку надзвычайна вялікай і складанай работы па праверцы выкананьня мерапрыемстваў у галіне патаненьня нашага адміністрацыйнага і заводзкага апарату.

ні па ільна-загатоўках.

У загатоўшчыкаў адсутнічала арганізацыйная падрыхтоўка—нічога для збыту, не вялося ніякага ўліку. Такую неасьвядомленасьць у адносінах сваіх пайшчыкаў асабліва нельга даравацьць сельска-гаспадарчай каапэрацыі.

Райвыканкомы зусім не сачылі за становішчам рынку і не займаліся яго рэгуляваньнем, дзякуючы чаму туды ўлез прыватнік-спэкулянт.

Далей мы мелі слабае і несвоечасовае ўнясеньне плацяжоў з боку больш заможнага насельніцтва.

Мясцовыя органы ўлады і сельска-гаспадарчыя і крэдытныя таварыствы вельмі няўважліва адносіліся да справы кантрактацыі ільну.

Напрыклад, у Краснапольскім раёне з закантрактаваных 3.767 кілёграм ільну, ня было атрымана ад вытворцаў ніводнага фунту. Сяляне-вытворцы ільну пачалі вароцаць назад атрыманыя задаткі, прычым ад звыш 20 проц. сялян не ўдалося нават дабіцца і звароту задаткаў.

Аб такім становішчы кантрактацыі нічога ня ведалі ня толькі мясцовыя ўлады, але нават і старшыні крэдытных таварыстваў.

... пуцы да судовай адказнасьці.

Наогул па Магілеўскай акрузе паводле вестак на 10-га сакавіка ільну ... проц. заданьня, ільнянога семя—33-х проц. Неабходна адзначыць, **што сырэц, у прыватнасьці, лён і пянька, у гаспадарках Магілеўскае акругі ёсьць, і, пры правільным падыходзе да справы, загатоўчы плян можна было выканаць поўнасьцю.**

У Магілеўскай акрузе выявілася, што многія заможныя сяляне хаваюць па 50 і больш пудоў ільну і пянькі ў каморках і розных кутках, дарэмна чакаючы павышэньня цэн. Гэтыя самыя больш заможныя

гэтага часу не атрымана лічбаў аб тым, якая колькасьць пасеваў павінна быць закантрактавана сазетамі ...

Мала таго—і гэта зусім недапушчальнае зьявішча—раёны да гэтага часу не атрымалі з цэнтру тыпавых дагавароў па кантрактацыі.

Таксама на месцах не вядзецца растлумачальная кампанія сярод сялян аб карысьці кантрактацыі.

Як цэнтральным, так і мясцовым арганізацыям трэба падцягнуцца, каб не праваліць такое надзвычайна важнае справы, як кантрактацыя.

Л. Н.

ПЕРАД ВЕСНАВОЙ СЯЎБОЙ

Спакойна спалі і лубіну не загатовілі

МАЗЫР. (Уласны кар.). Калі месцы будуць забясьпечаны аўсом, ячменем і іншым насеньнем, дык зусім дрэнна стаіць справа з лубінам. Сельска-гаспадарчыя таварыствы своечасова не прынялі мерапрыемстваў, каб загатовіць і забраніраваць гэтае насеньне.

Петрыкаўскі райаграном быў спакойны, што лубіну для патрэб раёну будзе ў выстарчальнай колькасьці. Ён так і сказаў старшыні сельгаставарыства: **«з лубінам справа стаіць добра—можна спакойна спаць.** Шмат у каго з сялян нашага раёну ёсьць лішкі гэтага насеньня».

І вось, і аграном, і таварыства спалі спакойна... Насеньне лубіну ёсьць, але ў сялян, якія яго ў каапэрацыю не вязуць, бо пачулі, што ў таварыстве яго няма. Сяляне зьбіраюцца самі прадаваць лубін каму патрэбна, але па якой цане—гэта мы потым убачым.

У цэлым радзе калектыўных гаспадарак ёсьць лішкі лубіну, але дагэтуль яны маўчаць. Пізавыя сельска-гаспадарчыя таварыствы ўжо некалькі разоў прабавалі выявіць гэтыя лішкі і заключыць умовы аб здачы ім лубіну, але калектыўныя гаспадаркі пакуль што не паддаюцца. Яны, як відаць, чакаюць.

Вельмі неабходна, каб былі зроблены належныя мерапрыемствы да таго, каб лубін да весновай сяўбы быў знойдзены — яшчэ ня ўсё страчана і можна паправіць справу.

Б. Ш.

УХАБЫ НА ДАРОЗЕ

да зьніжэньня сабекошту прадукцыі

Гэтак сабекошту ня зьнізіш

(Дражджавы завод «Чырвоная Зара», Менск)

Не адзін ліст паперы сьпісала наша вытворчая і кантрольная камісія на тэму аб тым, што трэба сур'ёзна ўзяцца за рацыяналізацыю вытворчасьці, за ўшчыльненьне рабочага дня. Аднак, ня гледзячы на гэта, адміністрацыя мала задумваецца над гэтым важным пытаньнем. Працуюць у нас медвікі, на дапамогу ім ставяць рабочых, якія атрымліваюць па 7 і 8-м разрадзе. Запытайце іх, што яны робяць на працягу 8 гадзін. Яны скажуць: «ни черта». А іх там працуе 5 чалавек.

Другі прыклад: мэханік заводу пры дапамозе тэхнічнага пэрсаналу трэсту рамантуе машыны, прычым часта ня слухае дзельных прапаноў сьлесароў і робіць па-свойму. А потым прыходзіцца перарабляць і траціць час і грошы.

Лесбел забясьпечвае завод матар'яламі для дражджавых скрынь і клёпкамі для бочак пад патаку. Шмат разоў гаварылі аб якасьці лесбелаўскага матар'ялу дый кінулі, а Лесбел робіць па-свойму,—прывозіць дрэнныя скрыні, гнілыя клёпкі і г. д.—больш вялікі процант матар'ялаў ідзе ў брак. Гэтымі днямі адміністрацыя выклікала прадстаўніка Лесбелу, склала камісію, якая напісала акт, але такіх камісій была ўжо не адна, а матар'ял зусім не палепшыўся. Паступаюць на завод этыкеты для ўпакоўкі вялікага разьмеру, прыходзіцца іх абразаць уручную.

А—ў.

Мёртвы капітал ляжыць на складах

(Шпалерная фабрыка, Менск)

На старонках газэты „Зьвязда" ужо пісалі аб тым, што склады нашае фабрыкі перагружаны бракаванай паперай і што адміністрацыя ня прымае ніякіх мер да яе збыту. Сярод гэтае паперы ёсьць рэшткі ад 5 да 100 кілёграмаў. Зараз калі машына № 2 выпрацоўвае бардзюры, адміністрацыя чамусьці не дазваляе падручным выбіраць вялікія і лепшыя рэшткі, а загадвае працаваць на рэштках у 5—10 кілё. Дзякуючы гэтаму машына мае лішнія прастоі, трэба запраўляць і склейваць паперу і нельга выпрацаваць тую норму, якую далі-б вялікія рэшткі. Такім чынам, гэты брак прыносіць фабрыцы падвойную шкоду—склады занятыя, некалькі тысяч рублёў ляжаць у мёртвым капітале, нават і тады, калі можна брак скарыстаць, адміністрацыя не дазваляе.

Будучы рабкор.

Скрынка запалак патанела на 25 к.

(Фабрыка «Чырвоная Бярэзіна», Нова-Барысаў)

Наша фабрыка мае некаторыя дасягненьні ў галіне **ўзьняцьця прадукцыйнасьці працы.** Вытворчая праграма 1926-27 г. выканана на 102,4 процантаў. Выпрацавана 225.307 скрынак (па праграме 220.000).

У студзені г. г. выпрацавана звыш 20.728 скрынак, у лютым—20.689. Гэтыя лічбы гавораць аб тым, што **прадукцыйнасьць працы расьце.** З кастрычніка мінулага году фабрыка перайшла на стандартны мэтад выпрацоўкі запалак. Разьмер запалкі зьменшан на 5 мілім., зьменшан разьмер скрынкі, дзякуючы чаму дасягнута эканомія на драўніне, фанэры, паперы, фосфары ў сярэднім на 20-25 кап. на скрынку (1000 пачкаў).

Па вытворчай праграме на 1927-28 г. наша фабрыка павінна будзе выпрацаваць 222.000 скрынак, што дасьць эканоміі каля 50.000 р. у год.

Мала ўвагі зварачаецца ў нас на барацьбу з прагуламі. Ёсьць шмат выпадкаў, калі рабочыя спазьняюцца на 10-15 хвілін, калі абагуліць усе гэтыя спазьненьні, атрымаюцца дзесяткі прагульных дзён.

В. Касьцін і Як.

Неабходна дапамагчы беднякам

(Грабёнскі сельсавет, Чэрвеньскага раёну)

Патроху пачаў раставаць сьнег, і сяляне заварушыліся, пачалі рыхтавацца да весновай сяўбы: направляць прылады, чысьціць насеньне, купляць штучнае ўгнаеньне.

Але гэта рыхтуюцца тыя, у каго ёсьць свой конь, свой інвэнтар, сваё насеньне—наогул гэта больш заможная частка сялянства.

А бядняк, які ня мае ўсяго гэтага, чухае патыліцу і разводзіць рукамі—дзе ўзяць? Сельсавет і сельком пакуль што не вядуць ніякай падрыхтоўкі ў гэтым кірунку.

Між тым, па вёсках ёсьць шмат беднякоў, якія ў мінулым годзе з-за недахвату інвэнтару і насеньня папалі ў цяжкую кабалу да кулакоў, а часткова пакінулі свае палоскі незасеянымі. У пасёлку Ільлінка з гэтай прычыны амаль што ўся зямля засталася незасеянай.

Неабходна своечасова падрыхтавацца і арганізавана дапамагчы беднякам засеяць палі самім, без кабальнай дапамогі з боку кулакоў. І толькі тады беднякі змогуць засеяць усю зямлю і павялічыць плошчу пасеву, каб ні адзін мэтр не застаўся незасеяным.

Лясны.

Рэарганізацыя Белкаапсаюзу

З 1-га красавіка апарат Белкаапсаюзу рэарганізуецца. Замест існуючых апэрацыйнага і хлебна-сырцовага аддзелаў арганізуюцца два кіраўніцтвы—гандлёвае і загатоўчае. Замест загадчыкаў аддзелаў і груп, устанаўляюцца пасады кансультантаў. Адначасова спрашчаецца бухгальтэрыя, а замест арганізацыйнага аддзелу з яго пададдзеламі будзе ўтворана адно арганізацыйнае кіраўніцтва. Рэарганізацыя апарату Белкаапсаюзу значна спросьціць яго працу.

Праверка выкананьня дырэктыў па пасеўнай кампаніі

Кантрольная група РСІ Беларусі прыступіла да праверкі выкананьня як цэнтральнымі, так і мясцовымі органамі дырэктыў лютаўскага пленуму ЦК КП(б)Б, пленуму ЦКК КП(б)Б і Савету Народных Камісараў аб веснавой пасеўнай кампаніі.

Даны суровыя дырэктывы акруговым кантрольным камісіям РСІ аб бязупынным наглядзе за дакладным правядзеньнем ў жыцьцё даных дырэктыў.

ЦЯГАНІНА З ФІНАНСАВАНЬНЕМ БЕЛСЕЛЬТРЭСТУ

Плян капітальнага будаўніцтва па савецкіх гаспадарках ня будзе выкананы

У мінулым годзе Белсельтрэст зрабіў заяўку на водпуск кароткатэрміновага банкаўскага крэдыту на 1.610.000 рублёў. Адпушчана-ж было каля 1.200.000 рублёў, што, натуральна, не здаволіла затрабаваньня Белсельтрэсту і выклікала неакуратную выдачу зарплаты і няпоўнае правядзеньне гаспадарчых работ.

Якія-ж пэрспэктывы ў гэтым годзе? Белсельтрэст на 1928 год намеціў плян капітальнага будаўніцтва ў суме 2.039.000 рублёў, супроць 1.488.000 руб. у мінулым годзе. Калегія Наркамзему, яшчэ некалькі месяцаў таму назад разглядзеўшы гэты плян, некалькі яго пашырыла і зацьвердзіла выдаткі ў суме 2.172.000 руб. Крыніцамі, якія павінны былі пакрываць гэтыя сумы, намячаліся наступныя: бюджэт--650.000 руб., банкаўскі доўгатэрміновы крэдыт—640.000 руб., фонд рабочага кватэрнага будаўніцтва—100.000 руб., фонд палепшаньня быту —50.000 руб., амартызацыя—224.000 руб. і адлічэньні ад прыбыткаў—375.000 руб.

Дзяржплян (прамысловая і сельска-гаспадарчая сэкцыі) у канцы студзеня зацьвердзіў плян будаўніцтва ў 2.104.000 р., пры чым банкаўскі крэдыт быў павялічаны да 970 т. р.

Адначасова з гэтым Белсельбанку была дана заяўка на кароткатэрміновы банкаўскі крэдыт у выглядзе зваротных сродкаў на 2.773.000 р. Дзяржплян і Эканомнарада гэтыя крэдыты зрэзалі да 1.625.000 р. Калі-ж плян Белсельбанку быў пасланы ў цэнтральны сельска-гаспадарчы банк, дык нават і гэтая сума была зьніжана да 715.000 р.

Паколькі не хапае зваротных сродкаў да 2 млн. р. Белсельтрэст аказаўся ў вельмі цяжкім фінансавым становішчы, якое пагражае зрывам усіх намечаных капітальных работ па будаўніцтве савецкіх гаспадарак.

Белсельтрэст аб гэтым паведаміў ЦК РСІ, старшыню Эканомнарады т. Каркліна, Наркома Земляробства тав. Прышчэпава і Белсельбанк. Эканомнарада зрабіла распараджэньне Дзяржпляну скараціць намечаны плян капітальнага будаўніцтва з тым, каб частку сродкаў вызваліць для звароту і адначасова вывучыць фінансавае становішча трэсту. Белсельтрэст, у сваю чаргу, ну азнаёміліся з фінансавым становішчам Белсельтрэсту і прышлі да вываду, што ўласныя сродкі трэсту складаюць толькі 143 тыс. руб., у той час, калі па нормах уласны ліквідны капітал павінен складаць 1.700 тыс. р. Сэкцыя запраектавала скарачэньне пляну капітальнага будаўніцтва да 1.529 тыс. руб., з тым каб 500 тыс. р., якія вызначаны Белсельтрэсту па бюджэце, поўнасьцю перадаць у зваротныя сродкі.

Такім чынам, ня гледзячы на тое, што набліжаецца сэзон капітальнага будаўніцтва, Белсельтрэст дагэтуль ня ведае, якім плянам капітальнага будаўніцтва ён павінен кіравацца і якія крэдыты яму будуць адкрыты. Плян фінансаваньня і будаўніцтва пакуль вандруе з адной установы ў другую. Пры такіх умовах ня можа быць гарантыі ў тым, што ўсе работы па савецкіх гаспадарках будуць праведзены. Дырэктывы-ж савецкіх і партыйных органаў аб узмацненьні крэдытаваньня Белсельтрэсту ня выканаты. Гэтае нявызначанае становішча адбіваецца на ўсёй працы Белсельтрэсту. Але трэба адзначыць, што доля віны ў гэтай фінансавай блытаніне ляжыць на Белсельтрэсьце, які не прадставіў дагэтуль свой вытворчы плян.

М. К—н.

МЕНСК

8-мы ўсебеларускі зьезд працаўнікоў хэмічнай прамысловасьці

Скончыўшыся зьезд працаўнікоў хэмічнай прамысловасьці адзначыў рад посьпехаў у галіне вытворчасьці.

Спрыяючыя ўмовы рынку, павялічэньне прадукцыйнасьці некаторых заводаў у сувязі з зробленым капітальным рамонтам забясьпечваюць далейшы рост хэмічнай прамысловасьці. Рост гэты будзе спрыяць паляпшэньню матар'яльнага быту рабочых. У 1928-29 годзе на рабочае кватэрнае будаўніцтва будзе выдаткавана 145.000 р., а на ахову працы - 82 тыс. р.

Побач з ростам хэмічнай прамысловасьці, зьезд канстатаваў і парушэньне цэлага раду дырэктыў за пэрыяд 1926-27 году. Папершае, сабекошт шкляной прадукцыі павялічыўся на 9 проц. і запалкавай—на 1 проц.; падругое, замаруджаны тэмп разьвіцьця прадукцыйнасьці працы ў параўнаньні з ростам зарплаты; патрэцяе, значны процант браку і бою, адсутнасьць плянавасьці ў выкананьні капітальных работ і неравышэньне затрат у параўнаньні з асыгнаванымі сумамі.

Зьезд падкрэсьліў неабходнасьць з боку гаспадарнікаў і прафарганізацый павялічыць увагу да рабочага вынаходзтва і ўсялякімі мерамі заахвочваць рацыяналізатарскія прапановы рабочых.

Зьезд выказаўся за хутчэйшы рамонт і механізацыю запалкавых фабрык „Бярэзіна" і „Вэзуві".

Па закончэньні зьезду, які працягваўся 5 дзён, адбыліся выбары ў ЦП. Абрана 17 членаў і 6 кандыдатаў. Старшынёю абраны т. Яндульскі, сакратаром—т. Кудраеў.

Новы папяровы камбінат у Беларусі

Белпапертрэст у 1928-29 г. пачне пабудову ў Бабруйску папяровага камбінату. Агульны кошт усіх работ вызначаецца ў 6 млн. руб. Праект камбінату будзе гатовы праз 1—1 з палов. месяцы.

Значна пашыраецца папяровая фабрыка «Спартак» у Шклове, на якой устанаўляецца другая філігранная машына. Там-жа будзе пабудавана новае анучна-сартыравальнае аддзяленьне. Фабрыка будзе электрыфікавана. Работы будуць каштаваць паўтара мільёна рублёў.

Калектыўная гаспадарка ў Пятроўшчыне

Прэзыдыум Менскага гарсавету прызнаў мэтазгодным арганізаваць калектыўную гаспадарку на землях б. саўгасу «Пятроўшчына». У калектыў будуць уцягнуты сяляне гарадзкое мяжы.

1000 пудоў хлеба ў дзень

З учарашняга дня на хлебазаводзе па хлебным аддзяленьні ўведзена другая зьмена. Выпечка хлеба павялічана да 1000 пуд. у дзень. У бліжэйшыя дні пачынае працаваць абараначнае аддзяленьне, якое будзе выпякаць да 30.000 шт. абаранкаў у дзень, а таксама і іншыя пшанічныя вырабы. На другой зьмене працуе 16 чал.

Хлеб для Беларусі

У лютым месяцы Белкаапсаюз павінен быў атрымаць з Украіны 1013 вагонаў рознай мукі. Завезена-ж было 980 вагонаў. Рэштка—недагружаныя 33 вагоны, атрыманы ў першых лічбах сакавіка. Агульны плян на люты выканан больш, як на 100 проц. У сакавіну па пляне ў Беларусь павінна было быць завезена 962 вагоны хлеба. За першыя дзьве пяцідзёнкі плян ужо выканан амаль на 30 проц. Апрача таго, загатоўлена паміма пляну за люты месяц 210 вагонаў хлеба. Завоз гэтага хлеба ў Беларусь будзе закончан у сакавіку.

Выдача мануфактуры

Усе талоны на ваўняны тавар для жаночага ўбраньня разьмеркаваны МЦРК сярод буйных калектываў рабочых і служачых. Усяго выдана 250 талонаў—па 5 на кожнае прадпрыемства. У бліжэйшы час мае быць атрымана другая партыя ваўняных тавараў, якімі будуць задаволены і рэшта калектываў у парадку чаргі.

За дзень

ПЛЕНУМ САЮЗУ МЭДСАНПРАЦЫ. У першых лічбах красавіка адбудзецца пленум ЦП саюзу мэдсанпрацы. Зараз-жа пасьля гэтага пленуму склікаецца пленум рэспубліканскага бюро аптэкараў.

ХЭМІКА - БАКТЭРЫЯЛЁГІЧНЫЯ КУРСЫ. У пачатку сакавіка пачалі працаваць хэміка-бактэрыялёгічныя курсы для кваліфікаваньня аптэчных работнікаў. На курсах займаецца 32 чал.

БКС—ЧЛЕН АЎТАДОРУ. БКС пастанавіў уступіць у члены беларускага таварыства Аўтадор. Для гэтае мэты будзе ўнесен членскі ўзнос у разьмеры 100 р.

РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫЯ ПРАЦЫ. Механічны цэх заводу „Дрэваапрацовачнік" пераведзен на воўнае падзяленьне працы. Гэта мерапрыемства ўжо апраўдала сябе ў сэнсе павялічэньня вытворчасьці працы, зьмяншэньня сабекошту і павышэньня заработнай платы рабочых.

ПАЛЕПШЫЛІ ДАСТАЎКУ СЫРЦУ. Завод „Дрэваапрацовачнік" арганізаваў дастаўку сырцу праз ваенпрамагаўскую чыгуначную ветку. Дзякуючы гэтаму выдаткі на дастаўцы скараціліся на паўтары капейкі на кожным куб. фуце, дасягнута больш хуткая дастаўка сырцу.

НОВЫ КІРАЎНІК ДЗЯРЖБАНКУ. Новым кіраўніком Беларускай Канторы Дзяржбанку назначаны тав. Яршоў, былы загадчык Ташкенцкага аддзяленьня Дзяржбанку.

ПАЛЕПШАНЬНЕ БЫТУ АПТЭЧНЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ. Фонд палепшаньня быту па саюзе мэдсанпрацы ў суме 7.797 руб. разьмеркаваны наступным чынам: на кватэрнае будаўніцтва—5.817 руб., на культпрацу сярод аптэчных працаўнікоў—779 руб., на дамы адпачынку і курорты—780 р. і ахову мацярынства і дзяцінства—389 руб.

КІНО

„Его превосходительство" ў клюбе гарбароў

19-га сакавіка ячэйка таварыства „Прыхільнікаў Савецкага Кіно" клюбу гарбароў арганізавала агляд апошняга баявіка Белдзяржкіно—„Его превосходительство". Гэты фільм павінен быў быць асабліва блізкім рабочым гарбаром, бо яго гэрой—шавец Гірш Лекерт —добра знаёмы ім. Многія рабочыя асабіста ведалі Гірша Лекерта па сумеснай рэвалюцыйнай рабоце.

Прагляд скончаны. Уражаньне адмоўнае. Выступаўшыя 12 таварышоў адзначалі, што Белдзяржкіно трэба было раней, чым прыступаць да стварэньня такога фільму, абмеркаваць яго сцэнары ў рабочым асяродзішчы, выслухаць каштоўныя паказаньні сьведкаў віленскіх падзей. А так атрымалася нейкая недарэчнасьць.

Выступае т. **Вайнэр**.

— Я ня бачу ў фільме таго палкага рэвалюцыянэра Лекерта, якім я яго ведаў. Ён паказаны нейкім вялым, задуменным, зусім непраўдзівым. Таксама гістарычна няправільна, што ўсіх арыштаваных у першамайскай дэманстрацыі пасадзілі ў адну камэру. Гэтак ня бывала. А ці верна тое, што Гірш Лекерт сам хадзіў да рабіна?..

Тав. **Рымэр** да гэтага дадае:

— У фільме зусім ня даны адзін важны момант: не паказана, як Лекерт трымаўся ў турме і на судзе. А тут так прыгожа можна было паказаць жывы кавалак рэвалюцыйнай гісторыі!

Акрамя таго,—як зазначае т. **Шафір**, —прапушчаны цікавы момант спробы Лекерта вызваліць Райчука.

Тав. **Ашаровіч** (газэта „Акцябр") дае ідэалёгічную ацэнку фільму:

— Наша крытыка ня зусім правільная. Устаноўка фільмы не на Гірша Лекерта, а на „Его превосходительство". Паказан толькі адзін эпізод барацьбы яўрэйскага пралетарыяту за сваё вызваленьне. Ідэалізацыяй лекертызму мы ня можам займацца ні ў якім разе. Але ўсё-ж такі рэвалюцыйная эпоха ў фільме адбіта слаба.

Выступае т. **Балотнікаў**—прадстаўнік ячэйкі „Прыхільнікаў Савецкага Кіно".

— Белдзяржкіно, рэклямуючы гэты фільм, разьлічвала, мабыць, прыцягнуць увагу абывацельшчыны. Ёсьць кірмаш, ёсьць пышныя абставіны генэрала фон-Валя, але няма падпольнай друкарні, няма малюнкаў рэвалюцыйнай барацьбы. Так рэклямаваць нельга.

Ад фільму ствараецца ўражаньне, што нібы ва ўсёй рэвалюцыйнай барацьбе пралетарыяту ўдзельнічалі адны жаўцы. Не адчуваецца спайкі рабочых эвраў.

Выступаюць яшчэ **Бацьвіньнік**, **Аксэльрод**, **Мялін** і **Гэфэн**.

Адзін вывад Белдзяржкіно можа ўжо зрабіць у сувязі з пастаноўкай „Его превосходительства": раней чым прыступіць да працы, трэба ісьці да рабочых, ісьці да савецкай грамадзкасьці за каштоўнай парадай, за неабходным указаньнем. Калі гэта рабіцца ня будзе, мы ніколі ня зможам атрымаць патрэбнага фільму.

С. Б.

Перасьцярога крушэньня поезда Менск — Масква

Учора, а 8 гадз. раніцы, паміж станцыямі Слаўнае—Барысаў лопнуў бандаж на цягніку паскоранага поезда Менск—Масква. Толькі дзякуючы выпадковасьці, бандаж, які лопнуў, быў заўважан машыністым і адным з праваднікоў вагона. Поезд быў затрыман і крушэньне папярэджана.

Праз 3 з пал. гадз. прыбыў другі цягнік, які і даставіў у Менск маскоўскі поезд.

Прычыны папсаваньня цягніка высьвятляюцца.

ПАСЫЛКА НА ПРАЦУ

СЭКЦЫЯЙ ЧОРНАРАБОЧЫХ 20 сакавіка пасланы 6 чал. чорнарабочых і 3 афіцыянткі на часовую працу.

СЭКЦЫЯЙ БУДАЎНІКОЎ пасланы 20 сакавіка на працу 6 чорнарабочых, 1 шкляр, 1 сталяр, 4 бляхары і 1 жанчына-чорнарабочая.

На 21 сакавіка патрэбны 2 месьляры.

У Галоўнавуцы

Ахова запаведнікаў

На пасяджэньні камісіі па ахове помнікаў прыроды і старасьветчыны праф. Фядзюшын зрабіў даклад аб справе аховы помнікаў прыроды на Беларусі.

Камісія прыняла пастанову аб перадачы Барысаўскага запаведніка пад загад Галоўнавукі. Таксама ўзьнята пытаньне аб арганізацыі Палескага запаведніка, які раён мае сусьветнае навуковае значэньне ў адносінах вывучэньня прыроды.

Для аховы прыроды пастаноўлена арганізаваць усебеларускае таварыства аматараў прыроды, аналёгічнае таварыства існуе ў РСФСР.

БССР на міжнародным зьезьдзе гісторыкаў

Улетку гэтага году ў гор. Осло (Нарвэгія) адбудзецца міжнародны зьезд гісторыкаў. БССР атрымала запрашэньне на гэты зьезд і пасылае двух прадстаўнікоў.

Падрыхтоўка навуковых працаўнікоў

Каб падрыхтаваць мясцовых працаўнікоў па розных галінах навукі, пры кожнай вышэйшай навучальнай установе БССР штогод пакідаецца пэўны лік студэнтаў, якія скончылі ВНУ, для навуковай працы ў якасьці асьпірантаў. Усяго да гэтага часу ў БССР працуе 93 асьпіранты, якія па паасобных ВНУ падзяляюцца наступным чынам:

Беларуская сел.-гасп. акадэмія—22 чал., Камвуз—3, Ленінскі навукова-дасьледчы інстытут—25, пэдфак БДУ—15, праўгас—6, мэдфак—4, ІБК—15 чал. і Галоўнавука—1.

Найбольш забясьпечаны асьпірантамі сельска-гаспадарчыя і прыродазнаўчыя навукі, слабей мовазнаўства і літаратура, па апошніх працуе ў якасьці асьпірантаў толькі 2 чал.

СУД

Дзяржава--ня дойная карова

Працсэсія

За 10 год існаваньня савецкай улады рабочая кляса ўсьвядоміла, што яна зьяўляецца поўным гаспадаром сваёй дзяржавы. Але сям'я не бяз уроду. Ёсьць яшчэ такія, якія ўзіраюцца на дзяржаву, як на дойную карову:

— Належыць, ці не належыць, але цягні сколькі можаш – думаюць яны. Напрыклад, трое аб'ездчыкаў Слуцкага лясьніцтва: Чашчын Кузьма, Івашкевіч Ян і Шулешка Васіль прад'явілі іск да кіраўніцтва лясамі БССР аб спагнаньні з яго 568 руб. 80 кап.

— За што?

Па калектыўным дагаворы, паміж ЦП саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых і кіраўніцтвам лясамі БССР, апошняе абавязалася праз мясцовыя органы гаспадарчым спосабам загатаўляць для коняй адміністрацыі лясьніцтва і аб'ездчыкаў па 180 пудоў сена і 83 пуды аўсу.

„Многія,—пішуць яны ў сваёй скарзе,—аб'ездчыкі і адміністрацыя лясамі гэты фураж атрымалі, а ім нічога не далі".

Здаецца, усё ясна. Трэба ім або фуражом, або грашыма заплаціць. Ды толькі яны забылі адну драбніцу.

— **У іх ні казённых ні сваіх коняй няма!**

Гэты фураж згодна тлумачэньня прадстаўніка кіраўніцтва лясамі і па сэнсе калектыўнага дагавору выдаваўся ня як дадатак да заработнай платы, але выключна для карменьня коняй.

Працсэсія, разглядзеўшы гэтую справу, у іску аб'ездчыкам адмовіла.

І сапраўды, паколькі аб'ездчыкі сена і аўсу не ядуць, дык выдаць ім гэты фураж бязсэнсоўна.

Л.

Лясныя матар'ялы насельніцтву

У гэтым годзе па Менскай акрузе выдзяляецца для забесьпячэньня патрэб насельніцтва 610.000 куб. мэтраў лясных матар'ялаў і дроў. Апрача таго, Лесзаг выдзяляе для гэтай-жа мэты 46.000 куб. мэтраў драўніны. Сюды не ўваходзяць матар'ялы, якія будуць адпушчаны Лесбелам. Патрэбы насельніцтва ў будаўнічай драўніне будуць задаволены на 87 проц., а апале—63 працанты.

Тыднёвік аховы здароўя дзяцей

З сёньнешняга дня ў Менску пачынаецца тыднёвік аховы здароўя дзяцей. Вылучан камітэт па правядзеньні тыднёвіка пад старшынствам т. Пасманскага.

Ва ўсіх школах ужо праведзены санітарныя лекцыі для вучняў і іх баць-

трэсту, без якога не магчыма вра-
біць якія б нам ні было разрахун-
кі і канчаткова зацьвердзіць фі-
... сакавіка сельска-гаспа-
дарчая і іншыя сэкцыі Дзяржпляна.

Заможнікі ўціскаюць

Арганізаваная ў вёсцы Каралішчавічы, Самахвалавіцкага раёну, малочная арцель складаецца з беднякоў, сераднякоў і заможнікаў. Ад пачатку яе арганізацыі малако ў Менск вазілі толькі тыя пайшчыкі, якія маюць коняй. Але на апошнім сходзе заможнікі ўзялі верх—пастанавілі вазіць малако па чарзе.

Бядняк прымушан, такім чынам, наймаць каня ў заможніка, каб завезьці малако ў горад. Трэба сказаць, што на гэтым сходзе прысутнічалі нават кандыдаты партыі і старшыня сельсавету.

І. К.

Вывучэньне беларускіх музычных інструмантаў

ЦВК СССР праз ЦВК БССР асыгнаваў Інстытуту Мастацтва пры ІБК на дасьледваньне беларускіх музычных інструмантаў 3.000 р. У сувязі з гэтым Інстытут Мастацтва прыступае да выданьня ілюстраванай праграмы па зьбіраньні матар'ялаў аб беларускіх музычных інструмантах. У аснову гэтай працы будзе палажан рад прац праф. Прывалава.

Карціны з II Бел. мастацкае выстаўкі ў Белдзяржмузэі

Пры Беларускім Дзяржаўным Музэі адкрыта заля, у якой выстаўлены скульптура і карціны з II-е Ўсебеларускае мастацкае выстаўкі. Усяго ў залі знаходзіцца звыш 40 карцін і экспанатаў прац наступных мастакоў: Грубэ, Бразэра, Астаповіча, Віера, Воўкава, Кругера, Кудрэвіча, Руцая, Філіпава, Філіповіча, Хрусталёва, Эндэ, Сьлепяна, Станюты і інш.

Характар залі надае скульптура Грубэ—„Лірнік“, адна з найлепшых прац, прадстаўленых на другой Усебеларускай мастацкай выстаўцы. З карцін выдзяляюцца „Башта“ і „Менская вуліца“—Сьлепяна, „Беларускія пейзажы“—Хрусталёва і вялікая карціна рабочу“.

Для апошняй карціны неабходна вялікая заля; бо яе трэба глядзець на значнай адлегласьці, і тады толькі можна атрымаць поўнае ўражаньне.

Дысанансную пляму дзікавязёна-жоўтага колеру творыць карціна „Камсамолка“ работы мастака М. Эндэ. Спакойны тон даюць працы мастака Воўкава, асабліва добрае ўражаньне робіць карціна „Мужчына“.

Вывучэньне яўрэйскага сойму на Беларусі

Яўсэктар ІБК распачаў працу па вывучэньні пратаколаў літоўскага ваада (яўрэйскі сойм) і іх значэньня для сацыяльнай гісторыі Беларусі і Літвы. Пытаньне аб яўрэйскім сойме на Беларусі да гэтага часу слаба распрацавана, а пратаколаў ваада зусім ніхто з прадстаўнікоў навукі не закранаў. Распрацоўка гэтага пытаньня даручана праф. Сосісу.

... чырвонагвардзейцу

Белсельбанк выдзеліў з фонду забесьпячэньня бядняцкіх гаспадарак і гаспадарак былых партызанаў і чырвонагвардзейцаў. Па асобных акругах гэтыя грошы разьмеркаваны наступным парадкам:

Мазыршчыне—10 тысяч руб., Бабруйшчыне—20 тысяч, Меншчыне—15 тысяч, Полаччыне—10 тысяч, Гомельшчыне—8 тысяч, Магілеўшчыне—9 тысяч, Аршаншчыне—10 тысяч і Віцебшчыне—8 тысяч руб.

Радыё-перадача

21-га, серада

6.00—6.30—Гутарка доктара ад Дому Сан. Асьветы.

6.30—7.10—Беларуская радыё-газета № 53.

7.10—7.25—Гутарка ЦП саюзу рабземлес на тэму: „Вынікі па тарыфна-эканамічнай працы па саюзе сельгасзесрабочых“. Дакладчык Яскобаў.

7.25—7.40—„Аб працы на мяспох“ (рабачком саўгасу „Блонь“). Дакладчык Адачнікаў.

7.40—8.10—Даклад Нар. Кам. Працы на тэму: „Становішча беспрацоўя і барацьба з ім“. Дакладчык тав. Мышазаў.

8.10—10.00—Канцэрт.

Пастарэлая, як здаецца, праблема „культуры і мяшчанства“ зараз больш яна паўстае ў некалькі іншым асьвятленьні, чым раней.

Ужо даўно ў сьвядомасьці моладзі адбыўся пераварот у бок поўнага прызнаньня гальштука і добрага гарнітуру, у якіх некаторыя недарэчныя „ворагі мяшчанства“ бачылі ледзь ня контр-рэвалюцыю. Ужо даўно наш камсамолец навучыўся і гальштук завязваць, і добра апранацца, і далікатна, больш-менш, гутарыць. Знадворку культура разьвіваецца і пашыраецца. Знадворку амаль што ўсё чыста.

Але мешчанін жыве, мешчанін адчуваецца ў штодзенным жыцьці нашай моладзі.

Апошні дыспут на тэму „Культура і мяшчанства“ ў цэнтральным камсамольскім клюбе прайшоў бурна і весела. Дакладчык з Масквы—прадстаўнік «Комсомольской Правды»—т. Патапаў толькі намаляваў у асноўных рысах пытаньне.

Галоўная небясьпека зараз у адрыве ад калектыву, у гальштуку дзеля гальштуку, у згубе напружана-рэвалюцыйнага настрою ў нашы гарачыя будаўнічыя дні.

Факты: баявы агляд моладзі ў Менску аказаўся аглядам... камсамольскай нядбайнасьці. Прышло менш пятай часткі арганізацыі, дый тыя разьбегліся.

Было адзначана некалькі выпадкаў абразы ... на заводзе „Мэтал“ адбыўся абураючы выпадак, калі камсамолцы-работніцы было падкінута чучала голага мужчыны.

Прашумела «справа Гіршапара»—агідніка з камсамольскім білетам, які ішоў „на пары“, што пражыве з дзяўчынай два тыдні і потым кіне яе.

Гэтыя і яшчэ рад выбухаў ніэкапробнага мяшчанства даволі сымптаматычны. Яны зварочваюць на сябе ўвагу ўсяго левінскага камсамолу.

На дыспуце шмат гаварылі аб так званых „дробязях жыцьця“.

Хлапец апранаецца „па апошнім фасоне“, а пад выпрасаваным піджаком—чорная брудная бялізна.

«Душа-хлапец» частуе таварышоў півам, кідаецца пяцёркамі, вялікадушна адмаўляецца ад здачы, а потым... ходзіць галодны і просіць пазычыць 10 к. на хлеб.

Камсамолкі робяць манікюр, а... пад пазурамі застарэлая гразь з сіняй акантоўкай. Пудрацца, а ў вушах—бруд.

У студэнцкім інтэрнаце чысьценькія ложкі, пухленькія падушкі, а з столі зьвісае чорнае павуціньне...

Ажурныя панчохі—і няўмытыя ногі.

Той звонкі сьмех, якім перапоўненая заля адказвала на гэтыя параўнаньні, пераконвае нас у тым, што ўсё гэта зьявішчы часовыя.

Сівер.

... стацыі спэцыяльных кіно-фільм з выступленьнем дактароў.

— У сераду, 21-III, будуць праходзіць чарговыя заняткі сэкцый пры дзяўгэнкіх сходах. Кааперацыйнай—у будынку МЦРК; юрыдычнай—акр. пракуратура; Ахматмладу—акруговы аддзел аховы здароўя; сацыяльнага выхаваньня, прыму—у акр. жанаддзеле, а ў чацьвер, 22-III, прафэсыянальнай сэкцыі—у габінэце клюбу Карла Маркса.

— У памяшканьні гаррайкому КП(б)Б у чацьвер, 22 сакавіка, а 6 з пал. гадзіне ўвечары адбудзецца сход старшынь шэфвыканбюро, якія шэфствуюць над Заслаўскім раёнам сумесна з прадстаўніком раёну па пытаньні аб удзеле шэфаў у пасеўнай кампаніі.

На нараду запрашаюцца таксама т. т. якія выдзелены для правядзеньня пасеўнай кампаніі.

— **Дом Асьветы.** Сёньня, 21 сакавіка—чарговыя заняткі музычнага гуртку. Пачатак а 6 гадз. ўвеч. Запіс у гурток працягваецца. Гуртком кіруе т. Захар.

Адказны рэдактар
Ян. АСЬМОЎ

ТЭАТР і КІНО

ДЗЯРЖАЎНЫ Яўрэйскі Тэатр БССР	Пятніца, 23, і субота, 24 сакавіка. Першы раз! **Гірш Лекерт**. Білеты ў касе тэатру ад 12 да 2 і ад 5 гадз. увеч., і ў рабочай тэатральнай касе—ад 11 з пал. да 2 і ад 4 да 6 гадз. увеч.
Кіно-тэатр „Культура“	Гранд. мастацкі фільм вытворчасьці БЕЛДЗЯРЖКІНО „ЕГО ПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВО“ (Прысьвеч. памяці ГІРША ЛЕКЕРТА). Звыш праграмы—Хроніка Белдзяржкіно, № 36.
КІНО „Чырвоная Зорка“	З прычыны нябывалага посьпеху прадаўжаваны яшчэ на 1 тыдзень сусьветны фільм „ЖИЗНЬ за ЖИЗНЬ“ у 2-х сэрыях, 10 частках. Абедзьве сэрыі ў 1 сэанс. Толькі 2 сэансы: пачатак 1-га сэансу а 7 гадз., 2-га—а 10 г. ДРУГІ ТЫДЗЕНЬ
КІНО „Інтэрнацыянал“	2-я заключная сэрыя. Ад аўторка, 20-га сакавіка „НІБЭЛУНГІ“ (ПОМСТА Крымгільды) у 10 ЧАСТКАХ
КІНО „ПРАЛЕТАРЫ“	Ад аўторка, 20-га сакавіка „З Л О Й Д У Х“ Бытавая трагэдыя ў 6-ці частках. Пачатак сэансаў а 7 гадз.—Каса—ад 5 з пал гадз. веч.

Менскім акруговым т-вам „Прыхільнікі Дзяцей“
— АДКРЫТА —
па Савецкай вул., № 69, (ран. студэнцкая сталоўка)

ЭЛЕКТРЫЧНАЕ ЛЁТО.

ШТОДЗЁННА гульня пачынаецца а 6 гадз. увечары.
Уваход бясплатны. ◆ Кошт карты—20 к.

Увесь прыбытак паступае на ўзмацненьне сродкаў барацьбы з дзіцячай беспрытульнасьцю.

ПРАЎЛЕНЬНЕ Т. П. Д.

ГОСИЗДАТ Р.С.Ф.С.Р.

БЕЛОРУССКОЕ ОТДЕЛЕНИЕ:

МАГАЗИН и КОНТОРА—Советская, 41, телефон № 6-68 | ОТДЕЛ ПОДПИСН. и ПЕРИОДИЧЕСКИХ ИЗДАНИЙ—Советская, 54 телефон № 9-93

фабзавкомы, библиотеки, клубы, профорганизации
ДОЛЖНЫ ИМЕТЬ МАССОВУЮ РАБОЧУЮ ЛИТЕРАТУРУ

ДЛЯ РАБОЧИХ-МАССОВИКОВ

ГУРОВ, П. Я. Почему нельзя торговать землей в советском государстве. Ц. 5 к.
ВОРОБЬЕВ, М. Н. Член совета на предприятии. Ц. 10 к.
ГОЛУБЕВА, М. ВКП(б) в цифрах. Ц. 6 к.
БАРАНЧИКОВ, П. Правда-ли, что наша партия отступает от пролетарской линии. Ц. 5 к.
ГРИШИН, М. Н. Силен-ли кулак в деревне. Ц. 6 к.

Вопросы культуры и быта

СЕМАШКО, Н. А. Берегись гриппа! Ц. 5 к.
ПРИГРАДОВ-КУДРИН, А. А. Уход за жильем. Ц. 10 к.
ПЕТРЯКОВ, И. П. Рабочая кооперация—путь к новому быту. Ц. 10 к.
СЕМАШКО, Н. А. Искусство одеваться. Ц. 10 к.

Рабочий вопрос и профдвижение

ГЛЕН, В. Зачем нужен колдоговор. Ц. 6 к.
ГОЛЬДБЕРГ, С. Л. Как рабочему сберегать деньги. Ц. 8 к.
БУХОВ, С. Куда жаловаться при нарушении трудовых прав рабочего. Ц. 6 к.
ДОСЕКИН, В. Что нужно знать рабочему о своем кооперативе. Ц. 12 к.
ДЕДИКОВ, Н. Заработная плата при царе и теперь. Ц. 5 к.
МЕДНИКОВ, И. и ШАПОШНИКОВ, И. Оберегай себя от увечья. Ц. 10.
ИЦИНА, С. О. Что такое РКК и как она работает. Ц. 6. к.
КАНАНОВИЧ, М. Профсоюзы и кооперация. Ц. 10 к.
СОКОВНИН, Б. В помощь безработному. Памятка. Ц. 5 к.

Вопросы хозяйственной жизни

ГАЙСТЕР, С. Дешевле производи. Ц. 10 к.
ИСААКЯН, А. Что такое рационализация производства. Ц. 5 к.
ЛЕНОВ, А. Почему и как берется сельхозналог. Ц. 6 к.
КОПАЛКИН, В. Частная промышленность СССР. Ц. 10 к.
ИВАНОВ, А. И. Как советская власть помогает сельскому хозяйству. Ц. 5 к.
ТИХОНОВ, А. Кто хозяин государственного предприятия. Ц. 6 к.
ПЕТРЯКОВ, И. П. За снижение розничных цен. Ц. 12 к.
ПЕТРЯКОВ, И. П. О заготовке хлеба и вывозе его за границу. Ц. 5 к.
ФИШЬЕЙН, И. Борись с производственным браком. Ц. 10 к.
ЧЕРНЯ, И. Гигант страны советов „Днепрострой“. С предисл. Э. Квиринга. Ц. 10 к.

Революционное движение. Международная жизнь. Биографии.

ЯРОСЛАВСКИЙ, Ем. Как рабочие и крестьяне сбросили царя, помещиков и капиталистов. Ц. 10 к.
БАРАНОВСКАЯ, М. Мировое единство рабочих и крестьян. Ц. 10 к.
ИОСИФ ВИССАРИОНОВИЧ СТАЛИН. Краткая биография с портретом. Ц. 5 к.
АЛЕКСЕЙ ИВАНОВИЧ РЫКОВ. Краткая биография с портретом. Ц. 8 к.

В ближайшее время выходит новый каталог книг
„Массовая Рабочая Литература“.
Высылается по первому требованию бесплатно.
Следите за дальнейшими списками массовой рабочей литературы!

СЕРАДА 21 САКАВІКА | **ВЯЛІКІ ВЕЧАР** творчасьці песьняра Украіны **Тараса ШЭЎЧЭНКА** наладжвае Ўсебеларускае Аб'яднаньне паэтаў і пісьменьнікаў „МАЛАДНЯК“ | СЕРАДА 21 САКАВІКА

ПРАГРАМА ВЕЧАРУ:

1. „Тарас Шэўчэнка і яго творчасьць“—даклад праф. П. Бузука.
2. Чытка твораў Т. Шэўчэнка ў арыгіналах і перакладах.
3. „Тарас Шэўчэнка“, вялікі мастацкі кіно-фільм. 2 сэрыі ў адзін вечар.

Вечар адбудзецца ў клюбе Карла Маркса, а 8-й гадзіне ўвечары.
Кошт білету 25 кап. Білеты прадаюцца ў касе клюбу ад 6 да 9 г. вечару.

Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва
запрашае зьявіцца для далейшай праверкі
наступных таварышоў:

Валынец І.	Пальчык А.
Савініч К.	Брэвус В.
Гаховіч З.	Ільмошын І.
Серада С.	Пэрская А.

Праверка адбудзецца 22 сакавіка, а 7-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні Бел. Дзярж. Выдавецтва.

СЕМЕНА
огородн., цветочн., луговые
высок. качества предл.
Семенная торговля А. Я. БЕЛЯЕВСКОГО
Ленингр. ул. 3 Июля, д. № 18
Прэйс-курант выс. бесплатно

Згубленыя і ўкрадзеныя
наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Каапэр. кн. Натапава І. І., выд. МЦРК. 1763
Каапэр. кн. Елкоўскай М. П., выд. МЦРК. 1764
Вуч.-ковск. кн. Ігнатовіча І. К., выд. Заслаўскім РВК. 1765
Прыпісн. кн. дапрызыўн. за № 118 Пішчалко С. К., выд. Менвыканкаматам. 1766
Пашпарт № 895 Томаль В. І., выд. Жыткавіцкім РВК 611
Вуч.-ковск, кн. № 3706 Руданоўскага Я., выд. Чырвона-Слабадзкім РВК 612.
Вуч.-ковск. карт. № 119 і віза за № 1192 Незамава Ф., выд. Заслаўскім с.-с. 613
Вуч.-ковск. кн. № 2898 Шукан М. П., выд. Бярэзінскім РВК. 614
Асабов. кн. № 608 Шчэрба М. С., выд. Старадароскім РВК. 615
Асабов. кн. № 3225 Мелешка К., выд. Старобінскім РВК 616
Вуч.-ковск. карт. Капасоўскага А. 617
Вуч.-ковск. кн. № 181 Пармана Л. Л., выд. Магілянскім с.-с. 618
Пасьведч. Дударава А. Т., выд. 15 аддзельн. батарэяй за № 18. 619
Вуч.-ковск. кн. № 332 Зазноба Э. 620

Кошт публікацыі аб згубе аднаго дакуманту **50 кап.**

Друкарня газеты «Зьвязда»—Менск.
... № 300